حکومەتی هەرێمی کوردستان - عێراق
وەزارەتی پەروەردە
بەڕێوەبەرایەتی گشتی پرۆگرام و چاپەمەنییەکان

پرۆگرامی پەروەردەی وەرزشی

بۆ پۆلی دەیەمی ئامادەیی

ئامادەکردنی

لیژنەیەك لە وەزارەتی پەروەردە

چاپی چوارەم ٢٠١٥ زایینی ٢٧١٥ کوردی ١٤٣٦ کۆچی

سەرپەرشتی زانستی چاپ: سالار جلال احمد
پێداچوونەوەی زانستی: لیژنەیەک لە وەزارەتی پەروەردە
سەرپەرشتی هونەری چاپ: عوسمان پیرداود - ئاری محسن احمد
نەخشەسازی ناوەڕۆک و بەرگ: ئالا حمد عولا
تایپکردن: شیماء یاسین
جێبەجێکردنی بژاری هونەری: ڕێڤین راغب حسین

بەناوی خوای گەورەو میهرەبان

(پێشەکی)

قوتابیان و خوێندکارانی ئازیزو خۆشەویست.............................

ئـەم بەرهەمـەی کـەئامادەکراوە لەلایـەن سەرپەرشـتیارانی وەرزشـی دیارییـە بۆئێـوەی بـەرێز کەکاری لەسەریکەن وەببێتە بەرنامەی ئەم قۆناغە کەبۆشاییەك هەبووە لەم بوارە لەپێناو بـەرەو پێشوە چوونی یارییە رێکخراوەکان ئینجا چ لەرووی تـەکنیك وتـەکتیك بێت یالـە رووی یاسـاکان بێت وەبەهۆی بەرەو پێشوە چوونی بەردەوامی یاری تۆپی سەبەتە و تۆپی بالە و خێرایی بـەرەو پێش چوونەکە بەباشمان زانی کە بۆ ئەم قۆناغە ئەم بابەتانـە بخەینـە بەردەسـتتان بۆگەیانـدنی بـەقوتابیان و ئاشـناکردنیان بەیاسـاکانی هـەردوو یـاری تـۆپی سـەبەتەو بالـە کەپێـشکەوتنی بەرچاوی هەیە لە جیهـان وگەیـشتۆتە سـەرەوەی هـەرەم لـەیاری کـردن و بـەرێوەبردنی لەلایـەن داوەرانی بەتوانا·وەبابەتەکانی ئەم پەرتوکە دواترین گۆڕانکاری و زانیارییەکانی نێودەوڵەتین کـە کاری پێ دەکرێت ·بۆیە بایەخدان بە وەرزشی قوتابخانە ئەرکێکی پیرۆزە کەمامۆستای وەرزشـی هەوڵی بۆ دەدات لەناو قوتابخانە وبەبەشداری کردن لەچالاکییەکان وەبە پەیرەو کردنی یاساکانی ئەم یارییانە وەشی کردنەوەیان ئێمەش بێ بەش نابین لـەم پـێش کەوتنـە وەئامـانجی وەزارەتـی پـەروەردە و ئامادەکـەرانی ئـەم بەرهەمـە پێـشکەوتنی وەرزشـە لەقوتابخانـە و گەیاندنیـەتی بەئاسـتی وڵاتـانی پێـشکەوتوو لـەم چـەرخە نوێیـە کـە وەرزش بۆتـە ئـامرازێکی بـەتین کردنـی پەیوەندییەکان لەنێوان گەلان وەجێ بەجێکردن و بایەخدان زیاتر دەبێتە هۆی تێرکردنـی ویـست و ئارەزووەکانی قوتابیان و خوێندکاران لەم بابەتە گرنگە وەهۆی سەرەکی پێشکەوتنی وەرزشە لە قوتابخانە لە کۆتایی زۆر سوپاسی هەموو ئەم بەرێزانە دەکەین کە هەوڵیان داوەو مانـدووبوون بـۆ ئامـادەکردنی ئـەم پەرتوکـە و بەتایبـەتیش وەزارەتـی پـەروەردە کـە هەمیـشە بـواری رەخساندووە بۆ هەموو کەسێك و پشتگیری بەردەوامی نیشان داوە لەپێناو بـەرەو پـێش چـوونی پەروەردەی وەرزش لەهەرێمی کوردستان·

بەشی یەکەم
پوختەیەك لەیاسای یاری تۆپی سەبەتە

یاساکانی تۆپی سەبەتە

بەندی -١- پێناسە :

یاری سەبەتە لەنێوان دوو تیپ دەکرێت هەرتیپێک لە (١٢) یاریزان پێکدێت وە پێنج یاریزان لەناو یاریگادا یاری دەکەن. ئامانجی هەرتیپێک ئەوەیە کەوا لە سەبەتەی تیپی بەرامبەر خاڵ تۆماربکات. وە نەهێڵێت تیپەکەی تر خاڵ تۆماربکات لە سەبەتەکەی ئەو.

(١-١) سەبەتە :

ئەو سەبەتەی کەهێرشی دەکرێتە سەر دەبێتە سەبەتەی تیپی بەرامبەر. ئەو سەبەتەی بەرگری لێ دەکرێت دەبێتە سەبەتەی تایبەت بە تیپەکەی.

(١-٢) براوەی یاری: ئەو تیپەی زیاترین خاڵ تۆمار بکات لە کۆتایی یاری بە براوە یارییەکە دادەنرێت.

بەندی -٢- پێوانەی یاریگا :

یاریگا دەبێت لاکێشە بێت دوور بێت لە هەر بەر بەستێك لە یارییە نێو دەوڵەتیەکاندا دەبێت درێژی یاریگا (٢٨م)بێت وە پانیشی (١٥م)بێت. لە لێواری ناوەوەی هێڵی سنوورەکانەوە دەپێورێت. وەیەکێتی وولاتەکان دەستەڵاتی هەیە پشت بەگۆرەپان ببەستێت کە کەمترین درێژی لە (٢٦م) کەمتر نەبێت وە پانیەکەشی لە (١٤م)کەمتر نەبێت. سەیری وێنەی ژمارە (١) بکە

(٢-١) هێڵەکان : Lines

پێویستە هێڵەکان بە یەك رەنگ بێت باشترە (سپی) بێت وە بە پانی (٥سم) و وە بە باشی دیار بن.

(٢-٢) هێڵەکانی تەنیشت و کۆتایی :

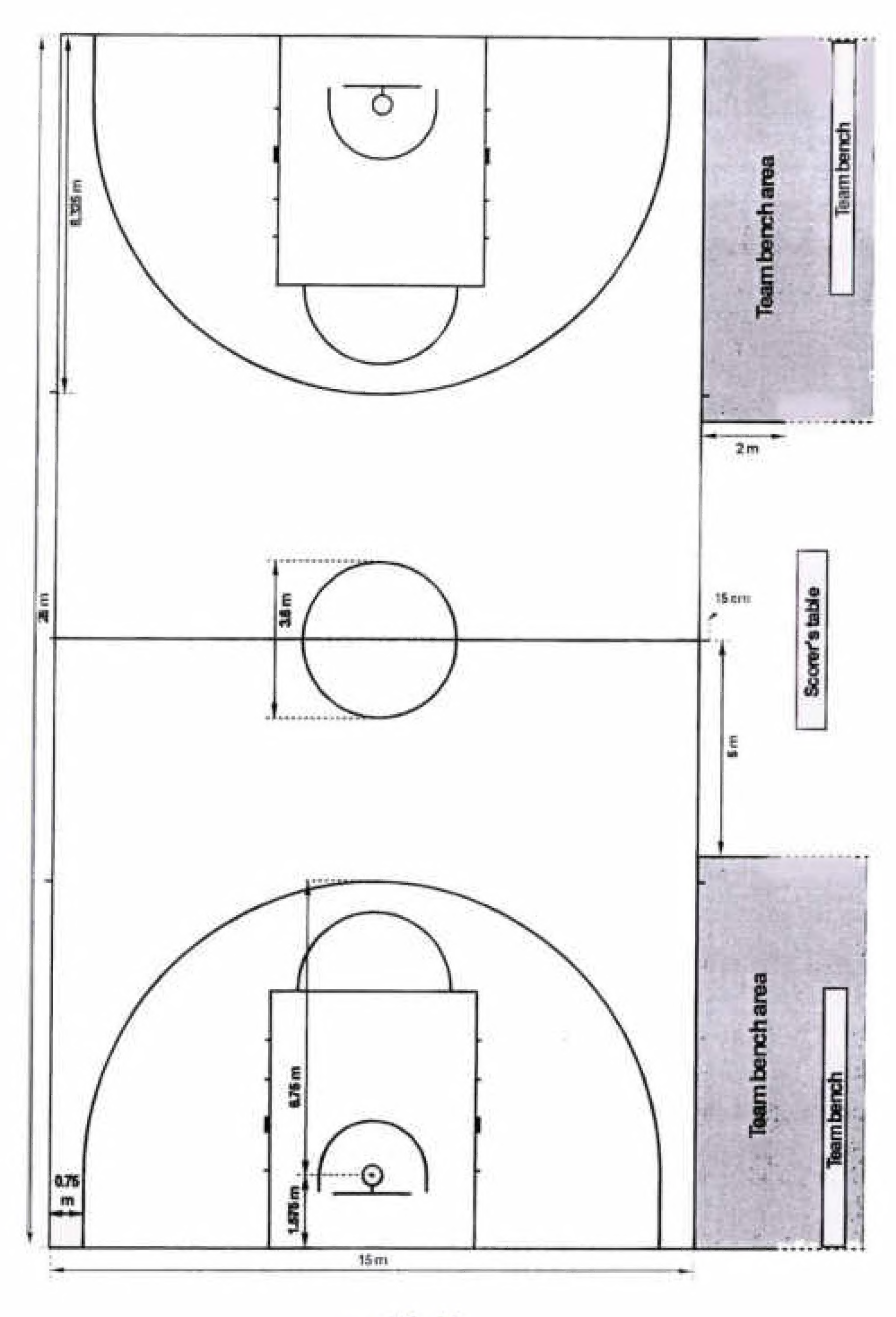
پێویستە گۆرەپانی یاری دیاری بکرێت بە (دوو) هێڵی کۆتایی و هێڵی تەنیشت. وە ئەم هێڵانە بەشێك نین لە گۆرپانی یاری. و ئەم هێڵانە دەبێت بەلایەنی کەم (٢م) دور بێت لە هەر بەر بەستێك وە لە شوێنی دانیشتی تیپ.

(٢-٣) هێڵی ناوەند : (خط المركز)

هێڵی ناوەند: هێڵێکی وێنە کێشراوە تەریبە لەگەڵ هێڵەکانی کۆتایی لە خاڵی ناوەندی هێڵی تەنیشت و بە درێژی (١٥سم) لە دەرەوەی هێڵی تەنیشت درێژبۆتەوە.

(٢-٤) بازنەی ناوەند : (الدائرة المركزية)

بازنەی ناوەند لە ناوەندی گۆرەپان دەکێشرێت بە نیوە تیرەی (١٨٠)سم دەپیورێت لە لێواری دەرەوەی چێوەی بازنەکانی تری ناو گۆرەپان بە نیوەتیرەی (١٨٠)سم دەپیورێت لە لێواری دەرەوەی چێوەی بازنەکە. وە چەقی ناوەراستی لە سەر خاڵی ناوەندی هێڵی هەڵدانی سەربەست (وێنەی ژمارە -١-)

وێنەی ژمارە (١)
یاریگای تۆپی سەبەتە

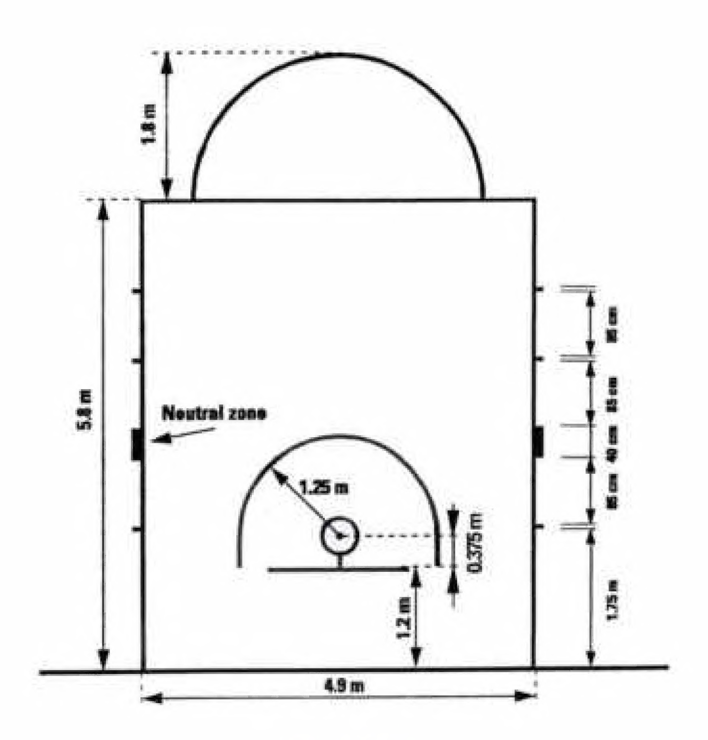
(٢-٥) هێڵی هەڵدانی سەر بەست و ناوچە قەدەغە کراوەکان :

پێویستە هێڵی هەڵدانی سەربەست تەریب بێت (موازیا) لەگەڵ هێڵی کۆتایی. بە دووری (٥٨٠سم) لەگەڵ لێوەری ناوەوەی هێڵی کۆتایی دوورە. وە ناوچەی قەدەغە کراو ئەو رووبەرە دیاری کراوەیە لە ناو گۆرەپان لە نێوان هێڵی کۆتایی و هێڵی هەڵدانی سەربەست و دوورە لە لێواری دەرەوەی خاڵی ناوەند لە هێڵی کۆتایی بە (٢,٤٥)م لە هەر دوو تەنیشتی. سەیری وێنەی ژمارە (٢) بکە.

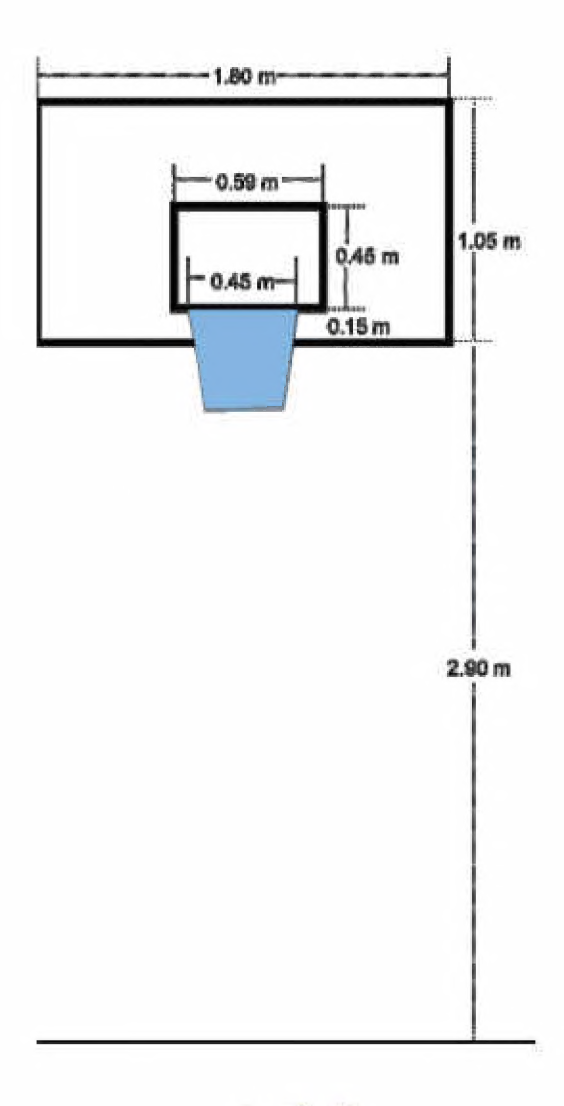
(٢-٦) ناوچەی تۆمار کردنی (سێ)خاڵی :

ناوچەی تۆمارکردنی گۆلی مەیدانی (٣) خالی تیپ بریتیە لە هەموو رووبەری زەوی ناوچەی گۆرەپانی یاری جگە لەو ناوچەیەی کە نزیکە لە سەبەتەی بەرامبەر کە سنوور دارە بریتیە لە :

- دووهێڵی تەریب کە لە هێڵی کۆتاییەوە درێژ بوونەتەوە (٠,٧٥)م دوورن لە هێڵەکانی تەنیشتەوە.
- نیو بازنەیەك کە (٦,٧٥)م لە چەقەکەیەوە تاکو لێواری دەرەوەی پێوراوە (هەمان خاڵی دیارکراوی سەرەوەیە) لەو خاڵە ستوونییەی کە راستەوخۆ لە سەبەتەی رکابەرەوە دەکەوێتە سەر زەوی . وە دووری لەم خاڵەوە تاکو لێواری ناوەوەی خاڵی ناوەڕاستی هێڵی کۆتایی (١,٥٧٥) م . نیوە بازنەکە لەگەڵ دوو هێڵە تەریبەکان بەیەك دەگەن (وێنەی ژمارە (١)).

وێنەی ژمارە (٢)
وێنەی ناوچەی قەدەغەکراو و هێڵی هەڵدانی
سەربەست (الرمية الحرة)

وێنەی ژمارە (٣)

بەندی -٣- کەل و پەلەکان Equipment :

پێویستە لە کاتی ئەنجام دانی یاری تۆپی سەبەتە ئەم کەل وپەلانەی کە تایبەتە بە یارییەکە دابین (دەستەبەر) بکرێن :–:

١. یەکەکانی راگیرکردنی دواوە کە بریتین لە :

- بۆرد/لە دوو داری توند دروست دەکرێن (لوحة)
- سەبەتە/ کە دوو رینگی ئاسنی نەرم لەگەڵ تۆری پێ بەستراوە.

٢. تۆپی سەبەتە

٣. کات ژمێری یاری

٤. تابلۆی ئەلکترونی تۆمار (لوحة تسجيل)

٥. ئامێری-٢٤- چرکە
٦. کات ژمێری هەژماردنی کاتی دابراو وە کاتژمێرێکی کات وەستاندن یان ئامێرێکی بینراو.
٧. دوو ئامێری دەنگی بەهێز لە رووی دەنگ جیاوازیان هەبێت.
٨. فۆرمی تۆماری یاری
٩. نیشانەی هەڵەی یاریزان
١٠. نیشانەی هەڵەی تیپ
١١. هێمای (تۆپ لەلا بوون بە نۆرە (الحیازە المتبادلە)
١٢. رووناکی تەواو.
١٣. گۆرەپانی یاری.

بەندی -٤- تیپ Teams:

(٤-١) پێناسە:

تیپ پێك دێت لە هەموو ئەو یاریزانانە و راهێنەر و یاریدەدەری راهێنەر و ئەندامانی تیپ و ئەوانەی کە ناویان هاتووە لەلیستی تیپدا.

(٤-٢) تیپێك پێك دێت لە:

١. لە (١٢) یاریزان کە تیایدا یاریزانێك سەرۆکی تیپە(کابتن).
٢. راهێنەر، ی/راهێنەر ئەگەر بە ویستی تیپ بوو.
٣. پێنج هاوکارانی تیپ کە لە شوێنی یەدەکەکانن ئیشی تایبەتی خۆیان هەیە نمونە (بەرێوەبەر، پزیشك، چارەسەرکەر، ئامار، وەرگێر...)

(٤-٣):

پێویستە (٥) پێنج یاریزان ئامادەبێت بۆ یاری کردن لە ناو یاریگادا لە سەرەتای دەست پێکی یاریدا وە دەتوانرێ بگۆرێن لە کاتی یاری بە پێ ی یاسا.

(٤-٤) جل و بەرگی یایزانان: Uniforms

جل و بەرگی یاریزان پێك دێت لە

١. فانیلە دەبێت یەك رەنگ بێت لە دواوە و پێشەوە، وەپێویستە کوران و کچان فانیلەکانیان لە ناو شۆرتدا بێت لە کاتی یاریدا.
٢. شۆرت پێویستە یەك رەنگ بێت لە پێشەوە و دواوە مەرج نیە لە هەمان رەنگی فانیلە بێت.
٣. نابێت فانیلەی بێ قۆل لە ژێر فانیلەی یاری لەبەر بکرێت. تەنها بە رەزامەندی پزیشکی.

(٤-٥) پێویستە ژمارەکان روون بێت لە سەر فانیلە بەم شێوەیەی خوارەوە :

١. دەبێت ژمارەی دواوەی فانیلەکە لە (٢٠)سم کەمتر نەبێت

٢. دەبێت ژمارەی پێشەوەی سەر فانیلەکە (١٠)سم کەمتر نەبێت.

٣. پانی ژمارەی یاریزان لە (٢)سم کەمتر نەبێت.

٤. ژمارەی یاریزان لە (٤-١٥)دەبێت بەڵام هەر تیپێك دەتوانیت (٢)ژمارەی تر دابنێت بە مەرجێ لە نێوان (١٦-٩٩)بێت.

٥. ناتواندرێت یاریزانێك هەمان ژمارەی یاریزانێکی هاورێی بەکار بهێنێت لە هەمان یاریدا.

٦. ئەگەر هەر ریکلامێك هەبوو لە سەر فانیلە پێویستە (٥)سم دوور بێت لە ژمارەکان.

٧. لە ئێستادا ژمارەی (0+ 0+ 1+ 2+ 3) بۆ ژمارەی یاریزانان زیادکراوە.

وێنەی ژمارە (٤)

(٤-٦) ئەو شتانەی رێگە پێ نەدراون بۆ یاریزان :

١. پارێزەری پەنجەکان، دەست، مەچەك، شان، ئانیشك، ئەمانە هەموو رێگە پێنە دراون بە مەرجێك درووست کرابێت لە (ئاسن، پێست، پلاستیك) وەهەر ماددەیەکی تر کە رەق بێت تەنانەت ئەگەر بە بەرگێکی نەرمیش روپۆش کرابێت.

٢. ئەو ئامێرانەی کە دەبێتە هۆی بریندار کردن، وە دەبێت نینۆکی پەنجە کانیش کورت بکەینەوە.

٣. ئامرازەکانی سەر خشڵ و جوانکاریی .

(٤-٧) ئەو شتانەی رێگە پێ دراون بۆ یاریزان :

١. کەل و پەلەکانی پارێزگاری لە (شان، قۆل، ئانیشك) بەشی خوارەوەی قاچ (قولە پێ) ئەم کەل و پەلانەی دەبەسترێت ئەگەر پارێزراوبێت بە شێوەیەك کە نەبێتە هۆی برینداری یاریزانی بەرامبەر.

٢. هاوکاریی کردنی ئەژنۆکان ئەگەر بە شێوەیەکی جوان روپۆش کرابێت بە ماددەیەکی نەرم.

٣. ئامێری پارێزگاری لە لووتی شکاو ئەگەر دروست کرابێت لە ماددەیەکی رەق.

٤. چاویلکە ئەگەر یاریزانەکانی بەرامبەری نەخستە مەترسیەوە وە لەسەر لێپسراوێتی خۆی بوو.

٥. بەستەری سەر نابێت لە (٥)سم پان تربێت لە قوماش دروست کرابێت ماددەیەك بێت نەبێتە هۆی برینداری یاریزانان.

بەندی -٥- یاریزان- پێکان : Players Injury

(٥-١) لەکاتی پێکانی یاریزان، داوەر دەتوانێت یاری رابگرێت.

(٥-٢) ئەگەر هاتوو تۆپ زیندوو بوو یاریزان توشی پێکان هات پێویستە داوەر یاری رابگــرێت و راهێنەر ، ی.راهێنەر، یاریزانان ، ئەندامانی تیپ دەتوانن بچن بۆ ناو یاریگا بەمەرجێ داوەر رێگایان پێ بدات و بۆ سەلامەتی یاریزان لەم کاتەدا و لەکاتی هاتنە ناوەوەی ئەمانە دەبێت یاریزان بگۆڕێت.

(٥-٣) لە دوای ئەوەی یاری وەستێندرا دەبێت تا (١٥)چرکە چاوەڕێی یاریزان بکەین دواتر دەبێت بچێتە دەرەوەی یاریگا بگۆردرێت.

(٥-٤) پزیشك دەتوانێت بچێتە ناو یاریگا بەبێ رەزامەندی داوەر ئەگەر زانی یاریزانەکە پێویستی بە چارەسەرە کاتێك کە پزیشك هاتە ناو یاریگا دەبێت یاریزانەکە بگۆڕێت.

(٥-٥) ئەگەر یاریزان هەڵدانی سەربەستی بۆ هەژمارکر بە هۆی پێکان نەیتوانی جێبەجێ ی بکات. یاریزانی یەدەگی شوێن گرتووی هەڵدانەکە جێ بە جێ دەکات.

(٥-٦) ئەگەر یاریزان بریندار بوو یان خوێن بیندرا بەهەر شوێنێکیەوە پێویستە بچێتە دەرەوە تا چارەسەری بۆ دەکرێت پاش چارەسەر کردن دەتوانێت بێتەوە ناو یاریگا.

(٥-٧) دەتوانرێت یاریزان بگۆردرێت ئەگەر یاریزان ئامادەبێت بۆ گۆڕان پێش ئەوەی یاریزانەکە توشی پێکان بێت تیپی بەرامبەر ئەتوانن لە هەمان کاتدا گۆرانکاری بکەن ئەگەر ویستیان.

بەندی -٦- سەرۆکی تیپ (کاپتن) ئیش و کاری و دەسەڵاتی :

(٦-١) سەرۆکی تیپ ئەو یاریزانەیە کەنوێنەری یاریزانەکانە لە ناو یاریگادا دەتوانێت پەیوەندی بکات بەداوەرەوە لە کاتی یاری زانیاری پێ بدات لە کاتی وەستانی یاری و کاتژمێری یاری وەستاو بێت.

(٦-٢) سەرۆکی تیپ دەتوانێت ئیش و کاری راهێنەر بکات ئەگەر نەبوو یان کرابووە دەرەوە.

(٦-٣) سەرۆکی تیپ دەتوانێت لە کۆتایی یاریدا رەخنە (اعتراض)بگرێت لە تیپی بەرامبەر بە مەرجێك واژوو لەسەر فۆرمی یاری بکات.

بەندی -٧-راهێنەران

ئیش و کاری و دەسەڵاتی :

(٧-١) پێویستە لە سەر راهێنەر یان ئەو کەسەی هەڵدەستێت بە ئیش و کاری راهێنەر بە ئامادەکردنی لیستێك بە ناوی تەواوی یاریزانان و ژمارەیان و سەرۆکی تیپ و راهێنەر و یاریدەدەرەکەی پێش (٢٠)خولەك لە دەست پێکی یاری پێشکەش بە تۆمارکەری یاری بکات.

(٧-٢) پێش دەست پێکردنی یاری بە (١٠)خولەك دڵنیا بێتەوە رازی بێت بە ناوی یاریزانان و ژمارەیان و هەموو ئەندامانی تیپ وراهێنەر وە لە هەمان کاتدا واژوو بکات لەسەر فۆرمی تۆمار وە لە هەمان کاتدا (٥) یاریزانە سەرەکیەکیان دەست نیشان بکات، دەبێت ئەم کارە یەکەم جار تیپی (أ) ئەنجامی بدات.

(٧-٣) راهێنەر یاریدەدەری راهێنەر (ئەو ئەندامانەی ناویان نوسراوە) بۆیان هەیە لە شوێنی یەدەگ دابنیشن ئەگەر ناویان نەبێت ناتوانن لەگەڵیان دابنیشن.

(٧-٤) راهێنەر یان یاریدەدەری راهێنەر ئەوان نوێنەری تیپن بۆیان هەیە راستەوخۆ پەیوەندی بکەن بە مێزی تۆمارەوە بۆ زانینی کاتی یاری، بە مەرجێك تۆپ مردوو بێت. کاتی یاری وەستا بێت.

(٧-٥) تەنها راهێنەر دەتوانێت بە پێوە بوەستێت زانیاری بدات بە یاریزانەکان ئەویش لە شوێنی دیاری کراوی خۆی. یەکێك لە راهێنەر یان یاریدەدەرەکەی.

(٧-٦) ئەگەر هاتوو یاریدەدەری راهێنەر ناوی هەبوو لە فۆرمی تۆمار پێش یاری (واژووی پێویست نیە) ئەتوانێت ئیش و کارەکانی راهێنەر بکات ئەگەر راهێنەر نەیتوانی بەردەوام بێت بە هەر هۆیەك بێت.

(٧-٧) پێویستە لەسەر راهێنەر ژمارە سەرۆك تیپ (کاپتن) بە داوەر بلێت ئەگەر هاتوو سەرۆکی تیپ یاریگایی بەجێهێشت بە هەر هۆێك بێت.

(٧-٨) سەرۆکی تیپ دەتوانێت هەستێت بە ئیش و کاری راهێنەر ئەگەر راهێنەر نەیتوانی بەردەوام بێت ئەگەر یاریدەدەری راهێنەر ناوی نەبوو لە فۆرمی تۆمار (إستمارة التسجیل) وە یان نەیتوانی بەردوام بێت ئەگەر سەرۆکی تیپ هاتە دەرەوەی یاریگا بەهۆی هۆکارێکی رێگە پێدراوەوە دەتوانێت بە ردەوام بێت بە ئیش و کاری راهێنەر، ئەگەر هاتوو دوور خرایەوە بە هۆی هەڵەی نا وەرزشی ناتوانێت ئیش و کاری راهێنەر بکات جێگری سەرۆك تیپ دەتوانێت ئیش و کاری راهێنەر بکات.

(٧-٩) راهێنەر ئەتوانێت یاریزانی هەڵدانی سەربەست دەست نیشان بکات لە هەموو کاتەکانی کە یاسا هاوێژەری هەلدانی سەربەستی دیار نەکردوە.

بەندی-٨- کاتی یاری، یەکسان بوون و کاتی زیادکراو:

(٨-١) یاری پێکدێت لە (٤) چارەك هەر چارەکێك (١٠) خولەکە.

(٨-٢) پشوو لەنێوان چارەکی (١-٢) وە (٣-٤) (٢)خولەکە وەپێش هەموو چارەکێکی زیادکراو پشوویەك هەیە.

(٨-٣) پشووی نیوەی کات بەینی چارەکی (٢-٣) (١٥) خولەکە نێوان گێمی یەکەم و گێمی دووەم.

(٨-٤) پشووی یاری دەستپێدەکات

١- بەر لە (٢٠) خولەك لە دەستپێکردنی یاری .

٢- کاتی دەنگی کاتژمێر دێت بۆ ئاماژە بە کۆتایی چارێکەکان .

بەندی -٩- سەرەتا و کۆتایی چارەکەکان و یاری :

١. سەرەتای یاری دەست پێدەکات بە لێدانی تۆپ لە لایەن یەکێك لەو دوو یاریزانەی کە بەشداری دەکەن لەکرداری بەرز بوونەوەی تۆپ (کرة القفز) بەشێوەی یاسایی.

٢. سەرەتایی چارەکەکانی تر دەست پێدەکات بەهاتنە ناوەوەی تۆپ بەشێوەیەکی یاسایی دوای بەرکەوتنی تۆپ لە لایەن یاریزانانی ناو یاریگا دوای هەڵدانی لە لایەن یاریزانێك لە دەرەوە .

٣. یاری دەست پیێ ناکات ئەگەر تیپ لە (٥) یاریزان کەمتر بوون لە سەرەتایی چارەکی یەکەم.

٤. لە هەموو یاریەکدا پێویستە ئەو تیپەی کە ناوی یەکەم هاتووە لەلای چەپی مێزی (داوەر)تۆمارکردن دابنیشێت ئاسایە ئەگەر شوێنەکەیان بگۆرن بە مەرجێ هەردوو تیپ رازیبن.

٥. لە سەرەتایی چارەکی یەکەم و سێیەم دەتوانن راهێنان بکەن لەسەر سەبەتەی بەرامبەر.

٦. سەبەتەکەیان دەگۆرن لە سەرەتایی گێمی دووەم واتا دوای ئەوەی چارەکی یەکەم و دووەم تەواو دەبێت.

٧. لە چارەکە زیاد کراوەکان لە هەمان سەبەتە یاری دەکەن کە لە چارەکی چوارەم یاریان کردووە.

٨. کۆتایی هەموو چارەکەکان و چارەکی زیاد کراو بە فیکەی داوەری کات گر کۆتایی پیێ دێت.

٩. لە کۆتایی یاری ئەگەر خاڵەکان هەردوو تیپ یەکسان بوو یاری بۆ یەك گێمی زیاد کراو درێژ دەکرێتەوە .

١٠. کاتی گێمەکە بریتیە لە (٥) لە پێنج خولەك .

١١. ئەگەر بەم گێمە زیاد کراوە یاریەکە بە یەکسانی ماوە بەردەوام پێنج خولەك زیاد دەکرێت تا تیپێك سەرکەوتوو دەبێت لە کۆتایی.

وێنەی ژمارە (٥)

بەندی -١٠- بارەکانی تۆپ (حالات الكرة) Status of the ball:

(١٠-١) تۆپ بە زیندو دادەنرێت کاتێك

١. تۆپ لێبدرێت بە شێوەیەکی یاسایی لەلایەن یەکێك لەو یاریزانەوە کە لەکاتی ئەنجام دانی تۆپی هەڵدراو(كرة القفز).

٢. تۆپ زیندوە کاتێك داوەر تۆپ دەدات بەو یاریزانەی کە هەڵدانی سەربەست ئەنجام دەدات.

٣. کاتێك داوەر تۆپ دەدات بەو یاریزانەی کە دەیەوێت تۆپ لە دەرەوەی یاریگا بخاتە ناو یاریگا.

(۱۰-۲) تۆپ بە مردوو دادەنرێت کاتێك

١. لەکاتی تۆمار کردنی خاڵ یان هەڵدانی سەربەستی سەرکەوتوو.

٢. لێدانی فیکە لەلایەن داوەرەوە کاتێك تۆپ زیندو بێت.

٣. کاتێك دیارە کە تۆپ ناچێتە ناو سەبەتەوە لە کاتی هەڵدانی سەربەست لە دوایەوە ئەمانە بێت

- هەڵدانێکی سەربەستی تر .
- سزایەکی تر هەبێت وەك (هەڵدانێك یان چەند هەڵدانێکی سەربەست یان هاتنە ناوەوەی تۆپ (حیازة).

٤. کاتێك داوەری کات گر فیکەی کۆتایی چارێگەکان لێدەدات.

٥. کاتێك داوەری (٢٤) چرکە. فیکەی (٢٤) چرکە لێدەدات.

٦. کاتێك یاریزانی هەر تیپێك دەستی بەر تۆپ بکەوێت تۆپ لە هەوا دابێت لە دوای دەرچوونی لە دەستی یاریزانی کە هاویشتنی بۆ گۆل. دوای

أ- هەر داوەرێك فیکە لێبدات.

ب-کاتێك داوەری کات گر فیکەی کۆتایی چارێگەکان لێ دەدات.

ج- کاتێك داوەری (٢٤) چرکە فیکەی کۆتایی ماوەی هێرشەکە لێ دەدات .

بەندی -١١- شوێنی یاریزان و داوەر:

ئەو شوێنە شوێنی یاریزانە کە لێ وەستاوە قاچەکانی لەسەر زەوی جێگیر کردوە. کاتێ لە هەوا دەبێت لە کاتی باز (القفز) ئەو شوێنە دەبێتە جێگای لە کاتی دابەزینی بەر زەوی دەکەوێت. شوێنی داوەریش بە هەمان شێوەی یاریزان دەبێت. کاتێك تۆپ بەر داوەر دەکەوێت.وا ئەژمێرێت بەر ئەم شوێنە کەوتووە. کە داوەر لێ وەستاوە.

بەندی -١٢- هەلدانی تۆپ (کرة القفز) و ئاڵو گۆڕی تۆپ لابوون (الحیازة المتبادلة):

(١٢-١) هەلدانی تۆپ جێ بەجێ دەکرێت کاتێك داوەر تۆپ هەل دەدات لە نێوان دوو یاریزانی هەر دوو تیپی رکابەر لە ناو بازنەی ناوەند لە سەرەتایی چارێکی (الفترە)یەکەم.

(١٢-٢) الحیازة المتبادلة (تۆپ لەلابوونی بە نۆرە) Alternating possession

چاکترین رێگایە بۆ زیندو کردنەوەی تۆپ چارێکی تر بۆ دەست پێ کردنەوەی یاری لە گەرانەوە بۆ هێمای(تۆپ لابوون بە نۆرە)لە جیاتی هەڵدانی تۆپ(کرة القفز).

(١٢-٣) ئەو تیپەی ماف تۆپ (لابوونی بە نۆرەی) هەیە پێویستە لە چارێکی دا هاتوو بە تۆپ هێنانە ناوەوە دەست بە یاری بکات لە ناوەندی گۆرەپان لە دەرەوەی سنوور کە بەرامبەر مێزی تۆمارکردنە .

(١٢-٤) تۆپ لابوونی بە نۆرە . دەست پێدەکات :-

❖ لەو ساتەی کە تۆپ لەبەر دەستی یاریزانە بۆ ئەنجامدانی تۆپ هێنانەوە ناوەوە .

(١٢-٥) کۆتایی دێت کاتێ:

- ❖ به‌ شێوه‌یه‌کی یاسایی له‌ لایه‌ن یاریزانێکه‌وه‌ له‌ناو یاریگه‌ تۆپ به‌رده‌که‌وێت .
- ❖ ئه‌و تیپه‌ی ماف تۆپ هێنانه‌ ناوه‌وه‌ی هه‌یه‌ سه‌رپێچی له‌ یاسا ده‌کات .
- ❖ تۆپێکی زیندوو له‌سه‌ر هه‌لگره‌کانی سه‌به‌ته‌ گیر ده‌بێت له‌کاتی هێنانه‌ ناوه‌وه‌ .

(١٢-٦) ئاماژه‌ به‌و تیپه‌ده‌کرێت که‌ تۆپ هێنانه‌ ناوه‌وه‌ی (لابوونی تۆپ به‌ نۆره‌ی) ده‌درێتی. به‌ هۆی نیشانه‌ی تۆپ لابوونی به‌ نۆره‌(نیشانه‌که‌ که‌ راسته‌وخۆ رووه‌ و سه‌به‌ته‌ی به‌رامبه‌ره‌کانه‌) وه‌ ئه‌و نیشانه‌یه‌ راسته‌وخۆ پێچه‌وانه‌ ده‌کرێته‌وه‌ بۆ تیپی به‌رامبه‌ر که‌ ماف تۆپ لابوونی به‌ نۆره‌ی هه‌یه‌ له‌ چارێکی داهاتوو .

به‌ندی -١٣-چۆن یاری به‌ تۆپ ده‌کرێت :

(١٣-١) پێناسه‌

له‌ کاتی یاری تۆپ به‌ ده‌ست یاری پێ ده‌کرێت وه‌یان، هاویشتن، پاسدان، پاڵنان، غلۆل کردن، له‌ زه‌وی دان، به‌پێ ی یاساکانی که‌ له‌ یاسایی تۆپی سه‌به‌ته‌ هاتووه‌.

به‌ندی -١٤-کۆنترۆڵ له‌ سه‌ر تۆپ. Control of the boll:

تیپ ده‌ست به‌سه‌ر داگرتنی (مسیطر) له‌ سه‌ر تۆپدا دا ده‌بێت هه‌ر کاتی یه‌کێك له‌ یاریزانه‌کانی تۆپ له‌ ژێر کۆنترۆلی دابێت له‌ شێوه‌ی گرتن یان ته‌پ ته‌پ بێت.

به‌ندی-١٥- یاریزان له‌ باری هاویشتن بۆ سه‌به‌ته‌(اللاعب في وضع التصويب):

هاویشتنی له‌ کاتی یاری یان هه‌لدانی سه‌ربه‌ست له‌ سه‌ر گۆل ئه‌و کاته‌یه‌ تۆپ له‌ ناو ده‌ستی یاریزان وه‌ ده‌هاوێژرێت بۆ ئاسمان به‌ ئاراسته‌ی سه‌به‌ته‌ی تیپی به‌رامبه‌ر به‌ مه‌به‌ستی خاڵ تۆمار کردن.

به‌ندی -١٦- گۆل چۆن ده‌بێت وه‌ نرخه‌که‌ی :

(١٦-١) پێناسه‌

خاڵ ده‌ژمێردرێت کاتێك تۆپێکی زیندوو ده‌چێته‌ ناو سه‌به‌ته‌ له‌ سه‌ره‌وه‌ و له‌ ناوی تێپه‌ر ده‌بێت .

١. له‌ هه‌لدانی سه‌ربه‌ست به‌ (١) یه‌ك خال ده‌ژمێردرێت
٢. له‌ کاتی یاری له‌ ناو هێلی ناوه‌وه‌ی سێ خاڵی به‌ (٢) خاڵ ده‌ژمێردرێت.
٣. له‌ کاتی یاری له‌ ده‌ره‌وه‌ی هێلی (٣) خالی به‌ (٣)سێ خاڵ ده‌ژمێردرێت.

به‌ندی -١٧- تۆپ هێنانه‌ناوه‌وه‌ Throw-in :

هه‌ڵدانی ناوه‌وه‌ (رمية الإدخال) بریتیه‌ له‌ هاویشی تۆپ له‌لایه‌ن یاریزانێك له‌ ده‌ره‌وه‌ی یاریگا له‌ پشت هێلی ته‌نیشت یان هێلی کۆتایی بۆ یاریزانێکی ناو گۆره‌پان. دوای ئه‌وه‌ی داوه‌ر تۆپه‌که‌ ده‌داته‌ یاریزانه‌که‌ی ده‌ره‌وه‌ی یاریگا.

بەندی -١٨- داواکردنی کاتی دابڕاو- charged time-out

(١٨-١) پێناسە

بریتی یە لە وەستاندنی کاتی(راگرتن)ی یاری لەسەر داوای راهێنەری تیپ بۆ ماوەی یەك خولەك.

(١٨-٢) کاتی دابڕاو و دەست پێ دەکات و کۆتایی دێت

١. دەست پێ دەکات بە لێدانی فیکە لەلایەن داوەر و بە نیشاندانی هێمای کاتی دابڕاو.

٢. کۆتایی دێت بە لێدانی فیکە لەلایەن داوەر بەتەواو بوونی کاتی دابڕاو.

(١٨-٣) کات دەوەستێنرێت ئەگەر:

١. کاتێك تۆپ مردوو بوو یان کاتی یاری وەستێنراو بوو دوای پەیوەندی داوەری یاریگا بە داوەری تۆمار کەر.

٢. تۆپ مردوو بوو دوای ئەوەی هەڵدانی سەربەستی کۆتایی بە سەرکەوتوویی ئەنجام درا.

٣. پێش ئەوەی تۆپ بدرێت بە یاریزانی هەڵدانی سەربەست.

٤. ئەگەر هەر رووداوێکی ناو یاریگا رووی داو تیپ داوای کاتی دابراوی کرد.

- کاتی دابڕاو کۆتایی پێ دێت ئەگەر تۆپ لەدەستی یاریزانی هەڵدانی سەربەست بوو.
- کاتی دابڕاو بۆ هەر تیپێك بریتییە لە:

١. لە چارەکی (١و٢) دوو کاتی دابڕاو هەیە.

٢. لە چارەکی (٣و٤) سێ کاتی دابڕاو هەیە.

٣. لە چارەکی زیاد کراو یەك کاتی دابڕاو هەیە بۆ هەر تیپێك.

- ناتواندرێت کاتە دابڕاوەکانی گێمی یەکەم بگوازرێتەوە بۆ گێمی دووەم یان بۆ چارەکە زیاد کراوەکان.
- ئەگەر راهێنەر داوای کاتی دابڕاوی کرد هیچ هەڵەیەك یان سەرپێچیەك نەکرا بوو ئەگەر خاڵ تۆمار کرا لەلایەن تیپی بەرامبەریەوە دەتوانیت کاتی دابراوی بدرێتێ.

بەندی -١٩- گۆرینی یاریزان:

(١٩-١) پێناسە

گۆرینی یاریزان بریتیە لەهەر وەستانێکی یاریەکە لەسەر داوای یاریزانی جێگیرەوە.

(١٩-٢) هەلی گۆرین دەست پێ دەکات کاتێك

١. تیپ دەتوانێت گۆران بکات لە یاریزانێك یان زیاتر ئەگەر کاتی گۆرانی هەبوو.

٢. گۆرانکاری دەکرێت ئەگەر

- تۆپ مردوو بێت کات وەستاو بێت دوای کۆتایی پەیوەندی داوەر لەگەڵ داوەری تۆمارکەر.
- تۆپ مردوو بێت دوای تۆمارکردنی هەڵدانی سەربەستی کۆتایی بە سەرکەوتوویی بۆ هەردوو تیپ.

• دوای تۆمار کردنی خاڵ لە (٢) خولەکی کۆتایی چارەکی (٤)وە یان هەر ماوەیەکی زیاد کراو بۆ بۆ ئەو تیپەی کە خاڵی لەسەر تۆمارکراوە .

(١٩-٣) ناتواندرێت گۆران کاری بکرێت ئەگەر

١. تیپ (٥) یاریزان کەمتر بوو لە ناو یاریگا.

٢. ئەگەر ئەو یاریزانەی هەڵدانی سەربەستی هەبوو.

(١٩-٤) تەنها یاریزان دەتوانێت داوایی گۆرین بکات دوای ئەوەی پەیوەندی کرد بە داوەری تۆمارکەرەوەر.

(١٩-٥) دەتوانن گۆرانکاریەکە نەکەن بە مەرجێ داوەر فیکەی لێنەدابوو بۆ گۆرینی یاریزانەکە.

(١٩-٦) کاتێك داوەر فیکەی لێداو داوەر هێمایی گۆرانکاری بەرز کردەوەئەبێت یاریزان چاوەرێ بکات تا داوەر رێگەی دەدات بچێتە ناو یاریگا.

(١٩-٧) ئەگەر گۆران کاری هەبوو یان هەڵەی (٥)ی تۆمار کرد دەبێت یاریزان بە خێرایی ئەنجامی بدات ئەگەر وەستا تا (٣٠)چرکە خۆیی دواخست داوەر دەتوانێت فیکەی کاتی دابراو لێبدات چونکە بەشێوەی ئەنقەست خۆی دواخستوە ئەگەر تیپ کاتی دابراوی نەمابوو ئەوا هەڵەی هونەری لێدەدرێت لەسەر راهێنەر(B2) سزا دەدرێت.

(١٩-٨) دەتواندرێت گۆران کاری بکرێت:

- دوای دواین هەڵدانی سەربەست بەشێوەیەکی سەرکەوتوو.
- ئەژمار کردنی هەڵە لە نێوان هەڵدانە سەربەستە کانەوە.
- ئەژمار کردنی هەڵە لە نێوان هەڵدانە سەربەستەکانەوە دوای هەڵدانە سەربەستەکەو پێش جێبەجێ کردنی هەڵە تازەکە.
- ئەگەر هەڵەیەك تۆمارکرا پێش ئەوەی کە تۆپ زیندوو بێت دوای ئەنجام دانی هەڵدانی سەربەستی کۆتایی دەتوانێت گۆرانکاری بکەیت پێش ئەوەی تۆپ یاری بکرێت
- ئەگەر سەر پێچیەك بکرێت پێش ئەوەی تۆپ زیندوو بێت دەتوانێت گۆران بکەیت.

وێنەی ژمارە (٦)

بەندی -٢٠- دۆراندنی یاری یان کشاندوەی: (خسارة المباراة بالانسحاب) me lost by for fit

تیپ بە دۆراو دادەنرێت یان بە کشانەوە دەدۆرێنێ .

١. ئەگەر تیپێك ئامادەی نەبوو یان (٥) یاریزانی ئامادە نەبوو لە سەرەتای یاریی تا (١٥) خولەك دوای کاتی دیاری کراوی یاری.
٢. ئەنجام دانی هەندێ رەفتار کە هۆکار بێت بۆ بەردەوام نەبوونی یاری.
٣. لە کاتی دەست پێکردنی یاری یان هەر کاتێك ئامادە نەبوون بێنە ناو یاریگاوە بۆ یاریکردن.

(٢٠-١) سزا :

یارییەکە بۆ رکابەرەکەی دەبێت وە ئەنجامەکەش (٢٤) دەبێت . سەرەرای ئەوەی تیپی کشاوە هیچ خاڵ وەرناگرێت .

بەندی -٢١- دۆرانی تیپ بە نە توانایی : (خسارة المباراة بالإخفاف) me lost by default

کاتێك تیپ بە دۆراو دادەنرێت ئەگەر یاریزانانی ناو یاریگا لە دوو کەس کەمتر بوون لە کاتی یاریدا.

(٢١-١) سزاکەی :

ئەگەر هاتوو ئەو تیپەی بە براوە دادەنرێت بە خاڵ لە پێش بوو ئەوا ئەنجامەکەی بەو شێوەیە دەبێت کە کاتەکەی تیا وەستاوە بەڵام ئەگەر لە دواوە بوو ئەوا بە (٢-٠) ئەنجامەکە دادەنرێت تیپی دۆراو یەك خاڵ وەردەگرێت لە ریز بەندی خولەکە.

بەندی-٢٢- سەرپێچی : (المخالفات)

شکاندنی یاساکانی یاری

سزاکەی:

تۆپەکە دەدرێت بە تیپی بەرامبەر لە نزیکترین خاڵی سەر پێچی دەگەرێندرێتەوە بۆ ناو یاریگا.

بەندی -٢٣- یاریزان لە دەرەوەی سنور تۆپ لە دەرەوەی سنور :

(٢٣-١) پێناسە Definition

ئەگەر یاریزان بەشێك لە لەشی یان هەموو لەشی چووە سەر هێڵی تەنیشتەکان کاتێك تۆپی پێ بوو بە سەرپێچی دادەنرێت.

(٢٣-٢) چوونە دەرەوەی تۆپ:

کاتێك تۆپ بەر هێڵی تەنیشتەکان یان کۆتایی دەکەوێت یان لە دەرەوەی یاریگا بەر زەوی یان هەر شتێك بکەوێت دەبێتە سەرپێچی.

بەندی -٢٤- تەپ تە پە : (المحاورة)

پێناسە :

یاریزان ماف خۆیەتی بەشێوەیەکی یاسایی تەپ تەپە بکات لە ناو یاریگادا.

یاریزان دەتوانێت تەپ تەپە بکات ئەگەرتەپ تەپەی نەکردبوو.

١. ئەگەر تەپ تەپەی کرد پاشان تۆپی گرت بۆی نیە تەپ تەپە بکاتەوە.

٢. یاریزان ناتوانێت بە هەردوو دەست تەپ تەپە بکات.

سزاکەی

ئەگەر هاتوو ئەم سەرپێچیانەی کرد دەبێتە هۆی لە دەست دانی تۆپ و دەچێتە دەستی تیپی بەرامبەر.

(٢٤-١) ئەم بارانەی خوارەوە بە تەپ تەپ کردن دادنرێت

١. تێگرتنی لە دوای یەك لە پێناو گۆلێکی مەیدانی .

٢. تۆپ لە دەست کەوتن لەسەرەتا و کۆتایی تەپە پەپ کردندا .

٣. هەولەکانی کۆنترۆل کردنی تۆپ ، بە لابردنی لە بواری یاریزانەکانی تردا .

٤. لە تۆپدان کاتێ تۆپەکە لە کۆنترۆلی یاریزانێکی تردایە.

بەندی -٢٥- رۆیشتن بە تۆپ : الجري

(٢٥-١) یاریزان دەتوانێت بروات بە تۆپەوە بە شێوەیەکی یاسایی.

(٢٥-٢) یاریزان دەتوانێت بروات پاش تەپە کردن. (واتە دەتوانێت بە تەپ تەپە بروات)ئەگەر یاریزان پێیەکی جوولاند وە پێیەکی چەسپاو بوو ئەوە بۆی نیە پێیە چەسپاوەکەی بجوولێنێت وە ئەگەر هاتوو جوولاندی دەبێتە هەلەی رۆیشتن بە تۆپەوە (هۆك).

(٢٥-٣) ئەگەر هاتوو یاریزان سێ بازی کرد بەلام لە هەنگاوی سێ یەمدا تۆپ لە دەستیا مایەوە ئەوە دەبێتە هەڵەی رۆیشتن بە تۆپەوە (هۆك).

(٢٥-٤) ئەگەر یاریزان کەوت لە یاریگادا وە تۆپی پێ بوو نابێت هەڵسێتەوە بە پێچەوانەوە دەبێتە هەڵەی رۆیشتن.

بەندی -٢٦- (٣) سێ چرکە : ثلاث ثوان

ئەم سەرپێچی یە روو دەدات ئەگەر یاریزان لە سێ چرکە زیاتر لە ناوچەی قەدەغە کراوەی تیپی بەرامبەر مایەوە لەو کاتەی کە تۆپ لە ژێر دەستی (کۆنترۆلی) تیپەکە دابێت .وە کاتژمێریش لە سورانەوە بێت .

(٢٦-١) پێویستە رێگە بەو یاریزانە بدرێت کە

١. لە هەولدایە بۆ جێهێشتنی ناوچەی قەدەغەکراوە .

٢. خۆی یان یەکێك لە برادەرەکانی لە باری تێگرتندایە و تۆپ لە باری دەرچوونە یان تازە دەستی یاریزانی جێهشتووە بۆ تێگرتنێکی مەیدانی .

بەندی -٢٧- (٨) هەشت چرکە : ثمان ثوان

پێویستە لەسەر یاریزانان لە ماوەی کەمتر لە هەشت چرکە تۆپ لە یاریگای خۆیانەوە بگوازینەوە یاریگای تیپی بەرامبەر.

(٢٧-١) تۆپ لە ناوچەی پێشەوە تیپە کاتێ:

١. تۆپ بەر ناوچەی پێشەوە دەکەوێت .

٢. تۆپ بەر یاریزانێك یان ناوبژیوانێك دەکەوێ کە بەشێك لەلەشی بەر ناوچەی پێشەوە دەکەوێ.

٣. تۆپ دەچێتە ناوچەی پێشەوەی تیپ کاتێ . لە میانی تەپ تەپە لە ناوچەی دواوە بۆ ناوچەی پێشەوە . هەردوو پێێ تەپ تەپەکار و تۆپ بەر ناوچەی پێشەوە دەکەون .

(٢٧-٢) ژماردنی (٨) چرکە بەردەوام دەبێت لە کاتی وەستانەوە کاتێ هەمان ئەو تیپەی کۆنترۆلی تۆپی کردووە تۆپ هێنانە ناوەوەی دەدرێتی لە ناوچەی دواوە لە میانی ئەو (٨) چرکەیەدا وەك ئەنجامێکی :-

١. دەرچوونی تۆپ بۆ دەرەوەی سنورەکان .

٢. پێکانی یاریزانێکی ئەو تیپەی کۆتنترۆلی تۆپی کردووە .

٣. باری تۆپ هەڵدان .

٤. هەلەی دووانی (المزدوج)

٥. لابردنی سزا یەکسانەکانی سەر هەردوو تیپ .

بەندی -٢٨- (٢٤) بیست و چوار چرکە : اربع و عشرون ثانية

دەبێت یاریزانانی تیپ لە ماوەی (٢٤) چرکەدا تۆپ هەڵدەن بۆ سەبەتەی تیپی بەرامبەر.

لەم کاتانەدا (٢٤)چرکە تازە دەبێتەوە

١. ئەگەر تۆپ بدات بە بازنە ئاسنەکە (الحلقة) - Ring.

٢. ئەگەر یاریزانی تیپی بەرامبەر بە شێوەیەکی ئەنقەست قاچ بەرێت بۆ تۆپ بەری بکەوێت.

٣. لە دوای هەموو هەڵەیەك کە تۆمار دەکرێت.

٤. ئەگەر یاری وەستێنرا لەلایەن داوەرەوە لە بەرژوەندی تیپی بەرامبەر لە کاتی نائاسایی.

٥. ئەگەر تۆپ هاوبەش بوو پێش ئەوەی تۆپ هاوبەش بێت لای تیپی بەرامبەر بێت پاش فیکەی داوەر تۆپ بێتە لای ئەو تیپە.

وێنەی ژمارە (٧)

بەندی -٢٩- یاریزانی گەمارۆ دراو : اللاعب المطبق علیه

پێناسە:

ئەگەر یاریزان کۆنترۆڵی تۆپی کرد بەرگری کار هات بۆلای پێویستە تەپە بکات یان پاس بدات یان هەڵدات بەرەو سەبەتە ئەگەر ئەمانە نەکات پێویستە (٥) چرکە زیاتر تۆپی لا نەمێنێتەوە.

بەندی -٣٠- گەڕاندنەوەی تۆپ بۆ یاریگایی دواوە: عودة الكرة الى الساحة الخلفية

کاتێك تۆپ و یاریزان بە تەواوەتی دەچێتە ناو یاریگای بەرامبەر ئەگەر هاتوو ئەو یاریزانەی تۆپی لەلایە بگەڕێتەوە بۆ یاریگای دواوە یان بەر هێلی ناوەراست بکەوێت دەبێت بە سەرپێچی گەرانەوەی تۆپ.

بەندی -٣١- کار کردنە سەر سەبەتە یان ڕێگە گرتن لەتۆپ: التاثير على الهدف

ئەگەر هاتوو تۆپ هەڵدرا بۆ سەبەتە کاتێك دێتە خوارەوە یان لەو کاتەدا کار بکەنە سەر سەبەتە لە لایەن بەرگریکارەوە ئەوا بە سەرپێچی دادەنرێت و خاڵەکە تۆمار دەکرێت یان ڕێگری بکەن لە چوونە ناوەوەی تۆپ بۆ ناو سەبەتە.

(٣١-١) هەڵدان بۆ سەبەتە بۆ خاڵ تۆمار کردن

- دەستپێدەکات کاتێ تۆپێکی زیندوو دەستی (دەستەکان) یاریزان جێ دێڵێ کە لە باری هەڵدانە .
- کۆتایی دێت کاتێ تۆپ :–

١. دیار کەوت کە ئەگەری نیە بچێتە ناو سەبەتەکە .
٢. بەر ئەلقەکە دەکەوێت .
٣. بەر زەوی دەکەوێت .
٤. دەبێتە مردوو.

(٣١-٢) کارکردنە سەر گۆل ڕوودەدات لە کاتی هەڵدان بۆ سەبەتە کاتێ یاریزان بەر تۆپ دەکەوی. کە بە تەواوی لەسەر ئاستی ئەلقەکەیەوە وە:–

١. لە باری دابەزینە بۆ ناو سەبەتە .
٢. دوای ئەوەی بەر تابلۆ دەکەوێ .

(٣١-٣) ئەگەر لە یاسا لادان لە لایەن بەرگری ئەنجام درا تیپی هێرشبەر :–

١. (١) یەك خالی دەدرێتی ئەگەر تۆپەکە لەباری هەلدانی سەربەست بوو (رمیە الحرە).
٢. (٢) دوو خالی دەدرێتی ئەگەر تۆپەکە لە ناوچەی هەڵدانی مەیدانی (٢) خاڵی بوو .
٣. (٣) سێ خالی دەدرێتی ئەگەر تۆپەکە لە ناوچەی هەڵدانی مەیدانی (٣) خاڵی بوو .

بەندی -٣٢- هەڵەکان : الأخطاء : Fouls

شکاندنی یاسا و بەرکەوتنی تاکە کەسە لەگەڵ بەرامبەرەکەی یان کردنی ڕەوشتی نا یاساییە دوور لە گیانی وەرزشی.

سزاکەی:

دانی تۆپە بە تیمی بەرامبەر و تۆمار کردنی هەڵەکەیە لەسەر یاریزان و تیپ.

یاریزان دەتوانێت بەشێوەیەکی یاسایی بەرگری بکات لە سەبەتەو تۆپ لە ناو یاریگا .

بەندی -٣٣- هەڵەی تاکە کەسیی : الخطأ الشخصي : Personal Fouls

بەرگری کردنە بەشێوەیەکی نایاسایی وە دەکرێت بە چەند بەشێکەوە

١. راکێشان

٢. گرتن

٣. پاڵنان (دفع)

٤. رێگە گرتن واتا(ألاعاقە)

سزایی هەڵەی کەسیی (الخطأ الشخصي)

١. نوسینی هەڵەکە لەسەر یاریزانەکە. (p)

٢. ئەگەر دوو خاڵیشی تۆمارکرد یەك هەڵدانی سەربەستی دەدرێتێ. (p1) دەنوسرێت .

٣. ئەگەر لە سێباز بوو یان لە هەڵدانی دوانیدا بوو بۆ سەبەتە خاڵی تۆمار نەکردئەوا دوو هەڵدانی سەربەستی دەدرێتێ. (p2)لەسەر یاریزان دەنوسرێت.

٤. ئەگەر لە هەڵدانی تۆمارکردنی سێ خاڵیدا بوو بۆ سەبەتە ئەگەر سێ خاڵەکەی تۆمارکرد یەك هەڵدانی سەربەستی دەدرێتێ (p1) بەلاَم ئەگەر تۆماری نەکرد سێ هەڵدانی سەربەستی دەدرێتێ (p3)لەسەر یاریزان دەنوسرێت .

وێنەی ژمارە (٨)

بەندی -٢٤- هەڵەی دووانی : الخطا المزدوج : Double Foul

کردنی دوو هەڵەیە لەلایەن دوو یاریزانی هەر دوو تیپ لە یەك كاتدا دژی یەكتری .

سزاكەی / تۆماركردنی هەڵەی کەسی لەسەر هەردوو یاریزان . بەبێ دانی هەڵدانی سەربەست (الرمیة الحرة).

١. ئەگەر تۆپ لای تیپی (أ) بوو دەچێتەوە لای هەمان تیپ.
٢. ئەگەر تۆپ لای تیپی (ب) بوو دەچێتەوە لای هەمان تیپ.
٣. ئەگەر لە هەوادا بوو دەچینەوە سەر هێمایی(تۆپ لەلابوون بە نۆرە) بزانین تۆپ دەچێتە لایی کامیان

بەندی -٢٥- هەڵەی بەدڕەوشت : خطا سوء السلوك

ئەگەر یاریزانێك هەڵەیەکی بە ئەنقەست ئەنجام بدات یا خوود یاریزان بەرەو سەبەتەی تیپی بەرامبەر بروات هیچ یاریزانێك نەبێت لە نێوان ئەو یاریزانەو سەبەتەکەدا کار بکەیتە سەری یان هەڵە ئەنجام بدات.

سزاكەی:

١. پێدانی دوو هەڵدانی سەربەست و تۆپ دان پێیان دوای هەڵدانەکە. (U2)دەنوسرێت لە فۆرمی یاری.
٢. ئەگەر خاڵیشی تۆمار کردبوو یەك هەڵدان سەربەست و لەگەڵ دانی تۆپ پێیان دوای هەڵدانەکە. (U1) دەنوسرێت .
٣. ئەگەر لە هەڵدانی سیانیدا بوو ئەوا سێ هەڵدانی سەربەست و دانی تۆپ پێیان دوای هەڵدانەکە. (U3) دەنوسرێت لە فۆرمی تۆماری یاری لە بەرامبەر ناوی یاریزانەکە .
٤. ئەگەر یاریزان دوو هەڵەی بەئەنقەست ئەنجامبدات یەکسەر دەکرێتە دەرەوە دەبێتە هەڵەی نەشیاو .

بەندی -٢٦- هەڵەی نەشیاو : خطا عدم الاهلیة

ئەو هەڵەیە کە (یاریزان، راهێنەر ،یاریدەدەری راهێنەر، هەریەکە لە ئەندامانی تیپ)

بە شێوەیەکی ناوەرزشی ئەنجامی دەدات وەك: (شەرکردن، تف کردن، قسەی ناشرین.......)

سزاكەی:

١. دوورخستنەوەی لە یاریگا نابێت لە شوێنی یەدەگە کانیش دابنیشێت.
٢. دوو هەڵدانی سەربەست . لەگەڵ پێدانی تۆپ دوای هەڵدانەکە بەتیپی بەرامبەر.
٣. وە لە فۆرمی تۆمار بە .D2 دەنووسرێت.

بەندی -٢٧- هەڵەی هونەری : خطا الفني : Technical foul (T2)

ئەم جۆرە هەڵەیە بە شێوەی قسە دەکرێت وەك (رەخنە گرتن لە داوەر)، واتا بەرکەوتنی تێدا نیەلەگەڵ یاریزانی تیپی بەرامبەر .

سزاكەی:

دوو هەڵدانی سەربەست و لەگەڵ دانەوەی تۆپ بە تیپی بەرامبەر بۆ دەست پێ کردنەوەی یاری لە ناوەراستی گۆرەپان

(۳۷-۱) ئەگەر هەڵەی هونەری ئەنجام درا:

١. ئەگەر هاتوو یاریزان لەناو یاریگا ئەنجامی بدات ئەوا لەسەر یاریزان تۆمار دەكرێت بە (T2) دەنوسرێت.

٢. ئەگەر (یاریدەدەری راهێنەر، یاریزانی یەدەك،پشتیوانانی تیپ) ئەنجامی بدات لەسەر راهێنەر تۆمار دەكرێت بە (B) دەنوسرێت.

٣. هەڵەی هونەری لەسەر راهێنەر بە (C2) دەنوسرێت.

٤. ئەگەر دوو هەڵەی هونەری تۆماركرا لەسەر راهێنەر یەكسەر دوور دەخرێتەوە.

٥. ئەگەر سێ هەڵەی هونەری تۆماركرا لەسەر یاریدەدەری راهێنەر یەكسەر دوور دەخرێتەوە.

بەندی -۳۸- پێنج هەڵەی یاریزان: خمسة أخطاء على اللاعب

ئەگەر هاتوو یاریزانێك پێنج هەڵەی تۆمار كرد لە یاریدا ئەوا دەكرێتە دەرەوەو یاریزانێكی تر دێتە شوێنی.

(۳۸-۱) هەڵە لەسەر یاریزانێك كە تازە هەڵەی پێنجەمی ئەنجام داوە . بە هەڵەی (جیا) دادەنرێت و لەسەر راهێنەر دەژمێردرێت وە لە ئەنكێتی تۆماركردندا (B) دەنوسرێت .

بەندی -۳۹- هەڵەی تیپ: اخطاء الفریق

١. ئەگەر هاتوو لە یەك چارەكدا چوار هەڵە ئەنجام درا ئەوا لەدوای هەڵەی چوارەم دەبێتە دوو هەڵدانی سەربەست.

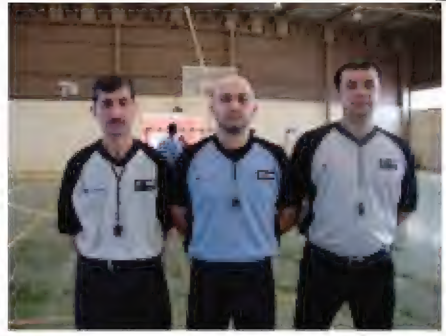
٢. ئەم چوار هەڵەیە تەنها بۆ یەك چارێكە واتا چارێكی دوای ئەو تازە دەبێتەوەنامێنێ.

(۳۹-۱) گشت هەڵەكانی تیپ كە لە هەر پششویەكی یاری ئەنجام درا بن . دەكرێ وەك بەشێك لە ماوە یان ماوەی زیاد كراو دابنرێن .

(۳۹-۲) گشت هەلەكانی تیپ كە لە هەر ماوەیەكی زیاد كراو ئەنجام دەدرێن وە بەشێك لە ماوەی چوارەم دادنرێت .

بەندی -٤٠- داوەر: الحكام

یاری تۆپی باسكە پێویستی بە (۳)سێ داوەری گۆرەپان هەیە. وە(٤) چوار داوەی مێز هەیە كە بریتین لە (كات گر، تۆمار كەر، كات گری ٢٤چركە، یاریدەدەری تۆمار كەر)

وێنەی ژمارە (٩)

جل و بەرگی ناوبژیوان:

١. كالەی رەش

٢. پانتۆڵی رەش

٣. فانیلەی رەش و رەساسی

٤. قایشی رەش

٥. فیكە.

بەندی -٤١- داوەری یەکەم – ئەرك و دەستەلآت :

١. پێویستە ئەو ئامێرو پێویستیانەی کە بۆ یاری بەکاردێت بیپشکنێت .
٢. دانانی کات ژمێری یاری و کات ژمێری (٢٤) چرکە وە دڵنیا بوون لە کارکردنیان .
٣. هەڵبژاردنی تۆپی یاری .
٤. نەهێڵێت یاریزان ئەو پێداویستیانە بەکاربهێنێت کە دەبێتە هۆی برینداربوونی یاریزانان .
٥. هەڵدانی تۆپ لە نێوان هەردوو تیپ سەرەتای چارێکی یەکەم بۆ دەست پێکردنی یاری .
٦. وەستانی یاری لە کاتی پێویست .
٧. دەستەلآتی هەیە تیپ بە کشانەوە لە یارییەکە دابنێ .
٨. تەماشاکردنی فۆرمی تۆمار لە کۆتایی یاری و هەر کاتێکی پێویست بێت .
٩. داوەر هەڵدەستێت بە واژووکردنی فۆرمی تۆمار دوایی تەواو بوونی یاری وە داوەر لە (٢٠) خولەك پێش دەست پێکردنی یاری دەستەلآتی هەیە بریار بدات .
١٠. ئەگەر کشانەوە روویدا یان رەفتاری ناشرین رویدا لە لایەن (راهێنەر ، یاریدەدەری راهێنەر ، یاریزانانی یەدەك ، هەریەك لە ئەندامانی تیپ) بە (٢٠) خولەك پێش دەست پێکردنی یاری یان لە نێوان چارێکەکان پێویستە لەسەر داوەری یەکەم پێش واژوو کردنی لە پشتی فۆرمی تۆمار راستی روداوەکان بنووسێت وە داوەری یەکەم یان سەرپەرشتیاری هونەری راپۆرتێك بنووسن لەسەر یاریەکە.
١١. دەتوانێت بریاری کۆتایی بدات لە هەبوونی بریاری جیاواز پاش گفت و گۆ لەگەڵ داوەری (٢-٣) وە سەرپەرشتیاری هونەری و داوەری سەر مێز .
١٢. ئەگەر فیکەی کۆتایی یاری لێدرا لە لایەن داوەری کات گر دڵنیا نەبوو لەو خاڵەی تۆمارکراوە لە کاتی تەواو بوونی یاریەکەدا دەتوانێت لەگەڵ داوەری کات گر و سەرپەرشتیاری هونەری بدوێت و پاشان بریار بدات .
١٣. دەتوانێت بریار بدات لەسەر هەر بریارێك کە لە یاسادا روون نەکرابێتەوە و روونی بکاتەوە .

بەندی -٤٢- داوەری سەر مێز :

بریتی یە لە تۆمارکەر / یاریدەدەری تۆمارکەر / کات گر / کات گر (٢٤) چرکە .

بەندی -٤٣- تۆمارکەر / یاریدەدەری تۆمارکەر / ئەرکەکانیان :

١. بەکارهێنانی فۆرمی تۆماری یاسایی.
٢. نووسینی ناوی یاریزانان و ئەندامانی تیپ .
٣. دەست نیشان کردنی (٥) یاریزانانی سەرەکی لە سەرەتای یاری .

٤. نوسینی هەڵەکان لەسەر (ڕاهێنەر ، یاریدەدەری ڕاهێنەر ، یاریزانان)

٥. ئاگادارکردنەوەی داوەر لە (٥) هەڵەی یاریزان و چوار هەڵەی تیپ .

٦. دەست نیشان کردنی ئاراستەی تۆپ لە سەرەتای چارێگەکان و لە ڕێگەی جولاندنی نیشانەی تۆپ لە لا بوون بە نۆرە .

٧. کۆکردنەوەی خاڵەکانی هەردوو تیپ .

٨. پرکردنەوەی زانیاریەکان لەسەر فۆرمی تۆمار بە ڕاستی بێ هەڵە .

٩. کاتە دابراوە دەنووسێ . وە لە کاتی وەرگرتنی کات ئاگاداری داوەر دەکاتەوە .

بەندی -٤٤- کات گر :

(٤٤-١) کات گر - ئەرکەکانی :

١. هەڵدەستێت بە هەژمارکردنی کاتی یاری ، کاتی دابراو ، کاتی پشوو.

٢. لە کۆتایی هەموو چارەکەکان فیکەی کۆتایی لێدەدات .

٣. ئاگادارکردنەوەی یاریزان و داوەر پێش (٣) خولەك لە سەرەتایی چارەکی یەکەم و سێیەم .

٤. لە بوونی هەر هەڵەیەك داوەرانی ناو یاریگا ئاگادار دەکاتەوە.

(٤٤-٢) کاتی یاری دەست پێ دەکات :

١. بە لێدانی تۆپ بە شێوەیەکی یاسایی لە لایەن هەریەکە لەو دوو یاریزانەی کە هەڵدەستن بە لێدانی تۆپی بەرزکراوە (کرة القفز).

٢. دوای هەڵدانی سەربەستی سەر نەکەوتوو پاش ئەوەی کە تۆپ بەر یاریزان دەکەوێت لەناو یاریگا .

٣. پاش ئەوەی کە یاریزان تۆپ لە دەرەوەی یاریگا لە سنوورەکانەوە دەخاتە ناو یاریگا بەر دەستی یاریزان دەکەوێت .

(٤٤-٣) کات دەوەستێنێت :

١. دوای تەواو بوونی کاتی چارەکەکان (الفترات) .

٢. دوای لێدانی فیکە لەلایەن داوەرەوە کاتێك تۆپ زیندوو بێت .

٣. دوایی ڕودانی هەر پێکانێکی ناو یاریگا یان داواکردنی کاتی دابراو .

٤. لە دوو خولەکی کۆتایی چارەکی چوارەم و چارەکی زیاد کراوەکان پاش تۆمارکردنی خاڵ.

٥. پاش لێدانی فیکە لە لایەن کات گری (٢٤) چرکەوە .

بەندی -٤٥- کات گر (٢٤) چرکە – ئەرکەکانی :

دەست پێکردنی (٢٤) چرکە :

کاتێك کە تۆپ بەر دەستی یاریزان دەکەوێت بە شێوەیەکی یاسایی .

(٤٥-١) تازەکردنەوە و وەستاندنی (٢٤) چرکە :

١. کاتێك داوەر فیکەی سەرپێچی یان هەڵە لێدەدات .

٢. کاتێك تۆپ دەچێتە ناو سەبەتەوە .

٣. کاتێك تۆپ بەر رینگ دەکەوێت .

٤. کاتێك یاری دەوەستێندرێت بەهۆی روداوێك(فعل) لە بەرژەوەندی ئەو تیپەی کە تۆپی لا نەبێت .

(٤٥-٢) -(٢٤) چرکە تازە نابێتەوە کاتی کە هەمان تیپ کۆنترۆلی لەسەر تۆپ هەبوو، تۆپ هێنانە ناوەوەی پێ دەدرێت لە ئەنجامی :

١. چونە دەرەوەی تۆپ .

٢. پێکانی یاریزانی هەمان تیپ کە تۆپی لە کۆنترۆل دایە .

٣. یاری تۆپ هەڵدان (كرة القفز)

٤. هەڵەی دووانی (خطأ المزدوج).

٥. رەت کردنەوەی هەموو سزاکانی سەر هەردوو تیپ .(جزاءت متساوية).

وێنەی ژمارە (١٠)

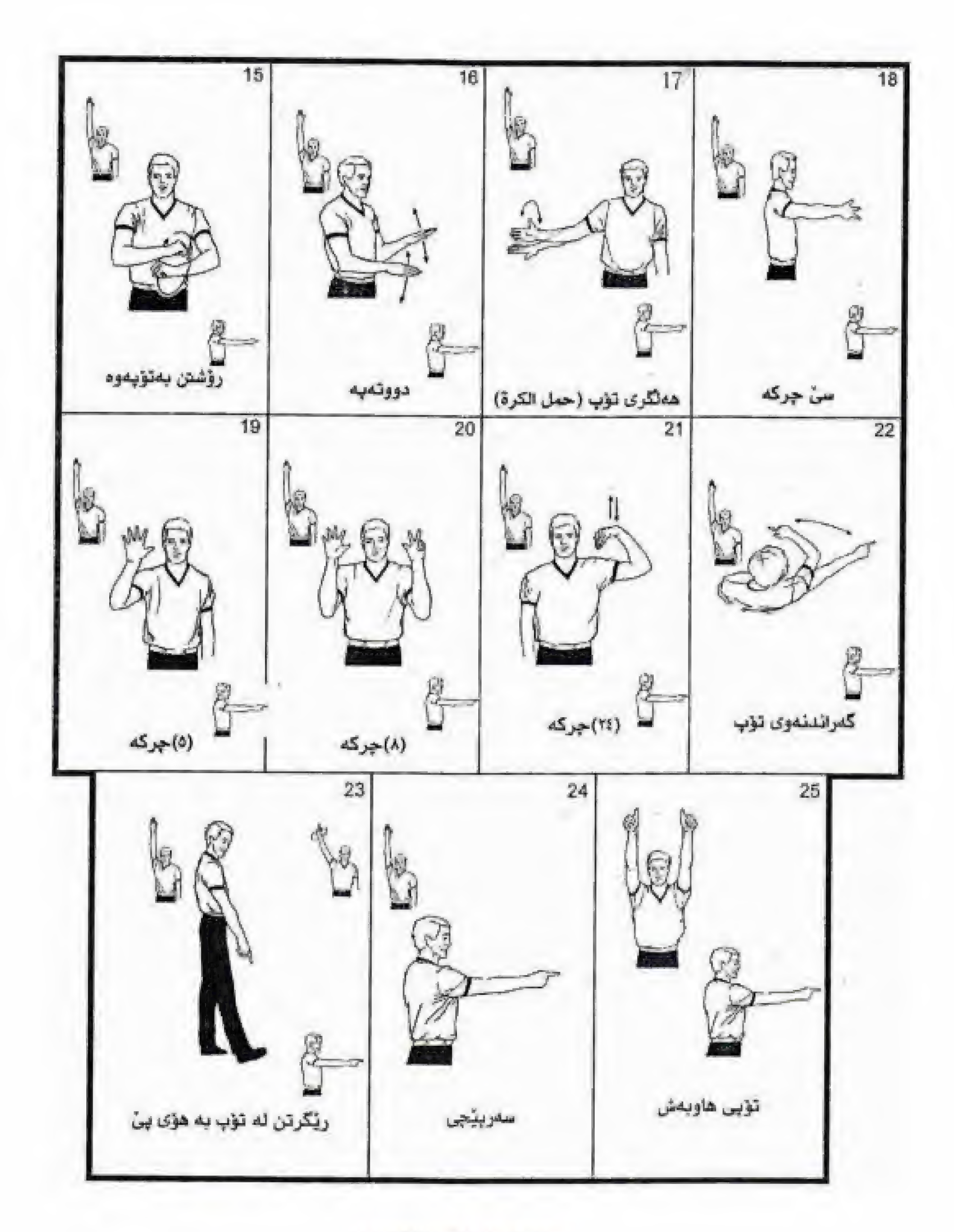
هێماى خاڵى تۆمار کراو

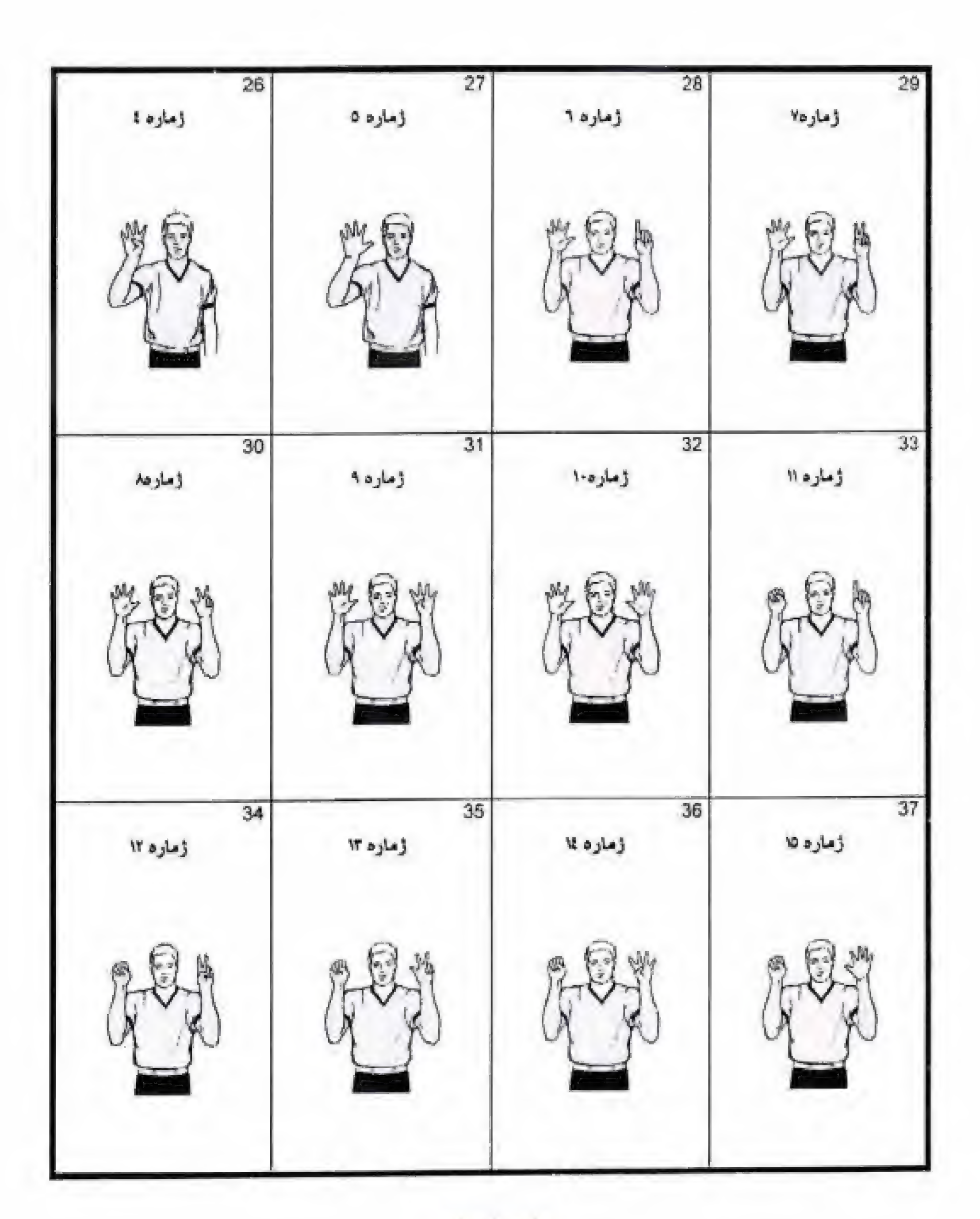

نیشانەکانی داوەر (إشارات الحکم)

هێمای سەرپێچی (المخالفة)

هێماى ژمارەکان

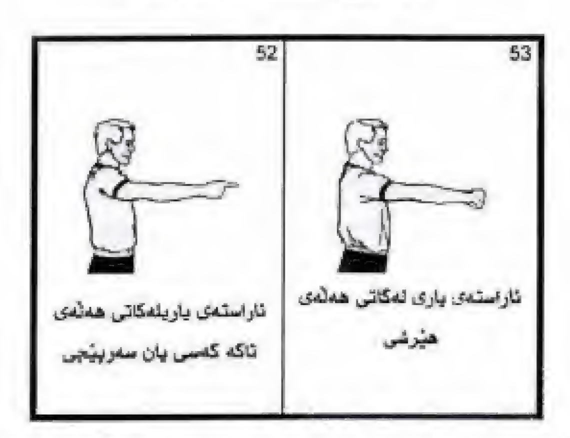

هێمای هەڵەکان (الاخطا)

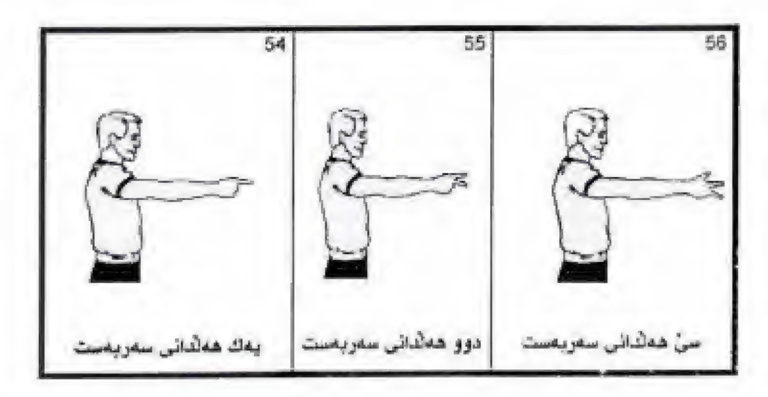
هێمای ژمارەی هەڵدانە سەربەستەکان

هێمایی ئاراستەی یاری

هێمای کاتێك داوەر تۆپ دەدات بە یاریزانی هەڵدانی سەربەست

هێمای وەستانی داوەری دەردوەی هێڵی هەڵدانی سەربەست

FEDERATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL
INTERNATIONAL BASKETBALL FEDERATION
SCORESHEET

فۆرمی تۆماری یاری

Team A ____________________ Team B ____________________

Competition ______ Date ______ Time ______ Referee ____________________
Game No. ______ Place ____________ Umpire 1 __________ Umpire 2 __________

Team A ____________________

Time-outs | Team fouls
Period ① 1 2 3 4 ② 1 2 3 4
Period ③ 1 2 3 4 ④ 1 2 3 4
Extra periods

Licence no.	Players	No.	Player in	Fouls 1	2	3	4	5
		4						
		5						
		6						
		7						
		8						
		9						
		10						
		11						
		12						
		13						
		14						
		15						

Coach
Assistant Coach

Team B ____________________

Time-outs | Team fouls
Period ① 1 2 3 4 ② 1 2 3 4
Period ③ 1 2 3 4 ④ 1 2 3 4
Extra periods

Licence no.	Players	No.	Player in	Fouls 1	2	3	4	5
		4						
		5						
		6						
		7						
		8						
		9						
		10						
		11						
		12						
		13						
		14						
		15						

Coach
Assistant Coach

RUNNING SCORE

A	B	A	B	A	B	A	B
1	1	41	41	81	81	121	121
2	2	42	42	82	82	122	122
3	3	43	43	83	83	123	123
4	4	44	44	84	84	124	124
5	5	45	45	85	85	125	125
6	6	46	46	86	86	126	126
7	7	47	47	87	87	127	127
8	8	48	48	88	88	128	128
9	9	49	49	89	89	129	129
10	10	50	50	90	90	130	130
11	11	51	51	91	91	131	131
12	12	52	52	92	92	132	132
13	13	53	53	93	93	133	133
14	14	54	54	94	94	134	134
15	15	55	55	95	95	135	135
16	16	56	56	96	96	136	136
17	17	57	57	97	97	137	137
18	18	58	58	98	98	138	138
19	19	59	59	99	99	139	139
20	20	60	60	100	100	140	140
21	21	61	61	101	101	141	141
22	22	62	62	102	102	142	142
23	23	63	63	103	103	143	143
24	24	64	64	104	104	144	144
25	25	65	65	105	105	145	145
26	26	66	66	106	106	146	146
27	27	67	67	107	107	147	147
28	28	68	68	108	108	148	148
29	29	69	69	109	109	149	149
30	30	70	70	110	110	150	150
31	31	71	71	111	111	151	151
32	32	72	72	112	112	152	152
33	33	73	73	113	113	153	153
34	34	74	74	114	114	154	154
35	35	75	75	115	115	155	155
36	36	76	76	116	116	156	156
37	37	77	77	117	117	157	157
38	38	78	78	118	118	158	158
39	39	79	79	119	119	159	159
40	40	80	80	120	120	160	160

Scorer ____________________
Assistant scorer ____________________
Timekeeper ____________________
24" operator ____________________

Scores After period ① A ____ B ____
After period ② A ____ B ____
After period ③ A ____ B ____
Before extra periods A ____ B ____

Referee ____________________
Umpire 1 __________ Umpire 2 __________
Coach signature in case of protest ____________________

Final Score Team A ____ Team B ____
Name of winning team ____________________

سەرچاوەكان

أ- القانون الدولي لكرة السلة (٢٠١٠)-الحكم الدولى/ مؤيد سامى عباس

الحكم الدولي/ د. على سموم فرطوسى

ب- تعديلات كرة السلة – الحكم الدولى/ مؤيدسامي عباس

پرسیارەکانی پێداچوونەوەی یاسایی
تۆپی سەبەتە

پ١/ درێژی و پانی یاریگا نیو دەولەتی تۆپی سەبەتە چەندە ؟

پ٢/ دوری هێلی هەڵدانی تۆمارکردنی (٣) سێ خالی لە خالی ستونی لە ژێر چەقی ناوەراست چەندە ؟

پ٣/ ژمارەی فانیلەی یاریزانان لە ژمارە چەندەوە دەست پێدەکات ؟

پ٤/ تیپ دەتوانێ چەند یاریزانی ژمارە فانیلەکانیان لە سەروی ژمارە (١٥) بێت ؟

پ٥/ باسی دوو لە کارەکانی سەرۆکی تیپ (کابتن) بکە ؟

پ٦/ چەند خولەك پێش دەست پێ کردنی یاری پێویستە راهێنەر لیستی ناوی یاریزانان پێشکەش بە داوەری مێز بکات ؟

پ٧/ یاری لە چەند (چارێك) پێك دێت ؟

پ٨/ پشووی نێوان چارێکی دووەم و سێ یەم چەند خولەکە ؟

پ٩/ یاری تۆپی سەبەتە چۆن دەست پێدەکات ؟

پ١٠/ کەی تۆپ بە مردوو دادەنرێت دوو بار (حالات) باس بکە ؟

پ١١/ هەڵدانی سەربەست (رمیة الحرة) بە چەند خاڵ دەژمێردرێت ؟

پ١٢/ لە کۆی چارێکی یەکەم و دووەم چەند کاتی دابراو هەیە؟

پ١٣/ هەر تیپێك دەتوانێ چەند گۆرانکاری بکات لە یاری ؟

پ١٤/ دۆراندن بە کشانەوە چی یە ؟ باسی بکە .

پ١٥/ پێناسەی سەر پێچی (المخالفة) بکە ؟

پ١٦/ سێ جۆر سەرپێچی (المخالفة) بژمێرە؟

پ١٧/ هەڵە (الاخطاء) چی یە باس بکە . جۆرەکانی هەڵە بژمێرە ؟

پ١٨/ سزای هەلەی هونەری (خطأ الفنی) چی یە . وە بە هێمای چی لە تۆمار دەنوسرێت ؟

پ١٩/ یاریزان بە چەند هەڵە یاریگا بەجێ دەهێلێت ؟

پ٢٠/ ئەو جل و بەرگانەی تایبەتن بە داوەر چین ؟

پ٢١/ کات ژمێر بۆ چی بەکاردێت وە چەند جۆر کاتمان هەیە ؟

پ٢٢/ باسی ئەرکەکانی داوەری یەکەم بکە ؟

پ٢٣/ کارەکانی داوەری مێز باس بکە ؟

پ٢٤/ کەی کاتی یاری دەست پێ دەکات ؟

پ٢٥/ کەی کات دەوەستێت ؟

بەشی دووەم

پوختەیەك لە یاسای یاری تۆپی بالە

یاساکانی تۆپی باڵە

مادە-١- ناوچەی یاری (منطقة اللعب):

ئەوە دەگرێتەوە (یاریگا و ناوچەی ئازاد) و دەبێ لاکێشەبێت و وەکو یەك بێت.

درێژی و پانی (الابعاد)

زەوی یاریگا بریتییە لە لاکێشەیەك درێژیەکەی (١٨م)، وە پانیەکەی (٩م)ە. وەلە دەورو بەری ناوچەی ئازاد هەیە تاکو (٥)م لە هێڵەکانی تەنیشت و (٨)م لە هێڵەکانی دواوە و هیچ بەربەستی (عوائق) تیدا نەبێت. وە بەرزایی ناوچەی ئازاد دەبی (٧)م کەمتر نەبێت بۆ یارییەکانی نێو دەولەتی کەیەکیەتی تۆپی باڵەی نێو دەولەتی رێکی دەخات دەبێ (١٢,٥م) کەمتر نەبێت.

هێڵەکانی یاریگا (خطوط الملعب)

دەبێ هەر هەموو هێڵەکانی یاریگا بەپانی (٥سم) بێت وە بە رەنگی کراوە (فاتح) و جیاواز بێت لەگەڵ رەنگی زەوی یاریگا و هێڵەکانی تر.

هێڵی ناوەراست (خط المنتصف)

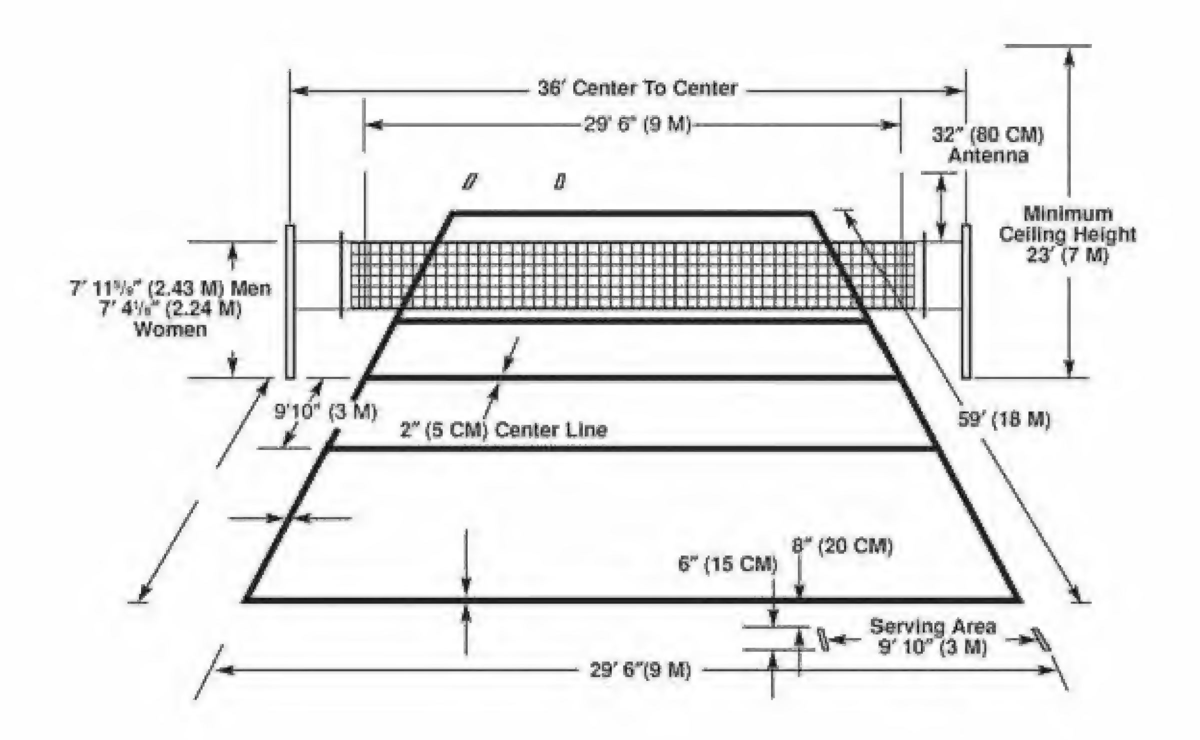
ئەم هێڵە یاریگای دەکاتە دوو یاریگای یەکسان(٩×٩)م وە پانی ئەم هێڵەش هەر (٥)سم و ئەم هێڵە لە ژێر تۆر دەروا لە هێڵی تەنیشت تاکو هێڵی تەنیشت

هێڵی هێرشبەر (خط الهجوم)

ئەم هێڵە ناوچەی پێشەوە دیار دەکات بە درێژی (٣)م دەکێشرێت لە هێڵی ناوەراست

ناوچەی سێرڤ (منطقة الارسال)

ئەم ناوچەیە بە پانی (٩)م بشت هێڵی کۆتایی دیار دەکرێت بە دوو هێڵی کورت هەریەکە (١٥)سم رەسم دەکرێت پاش (٢٠)سم لە هێڵی کۆتایی درێژ دەکرێت وەکو تەواوکەری دوو هێڵی تەنیشتەکان وەهەردوو هێڵە کورتەکان بە ناوچەی سێرڤ دەژمێرێت.

ماده -٢- تۆر و ستونەکان:

١- بەرزی تۆر (ارتفاع الشبکة)

تۆر دادەنرێت لە سەر هێلی ناوەراست و بەرزایی تۆر ٢,٤٣م بۆ پیاوان و ٢,٢٤م بۆ ئافرەتان.

٢- دوو داری هەوانی (العصاتان الهوائیتان)

داری هەوائی بریتیە لە پارچە دارێکی نەرم درێژی ١,٨م و پانی (١٠)ملم دروست کراوە لە مادەی پلاستیکی شوشەیی (الآلیاف الزجاجیة) .

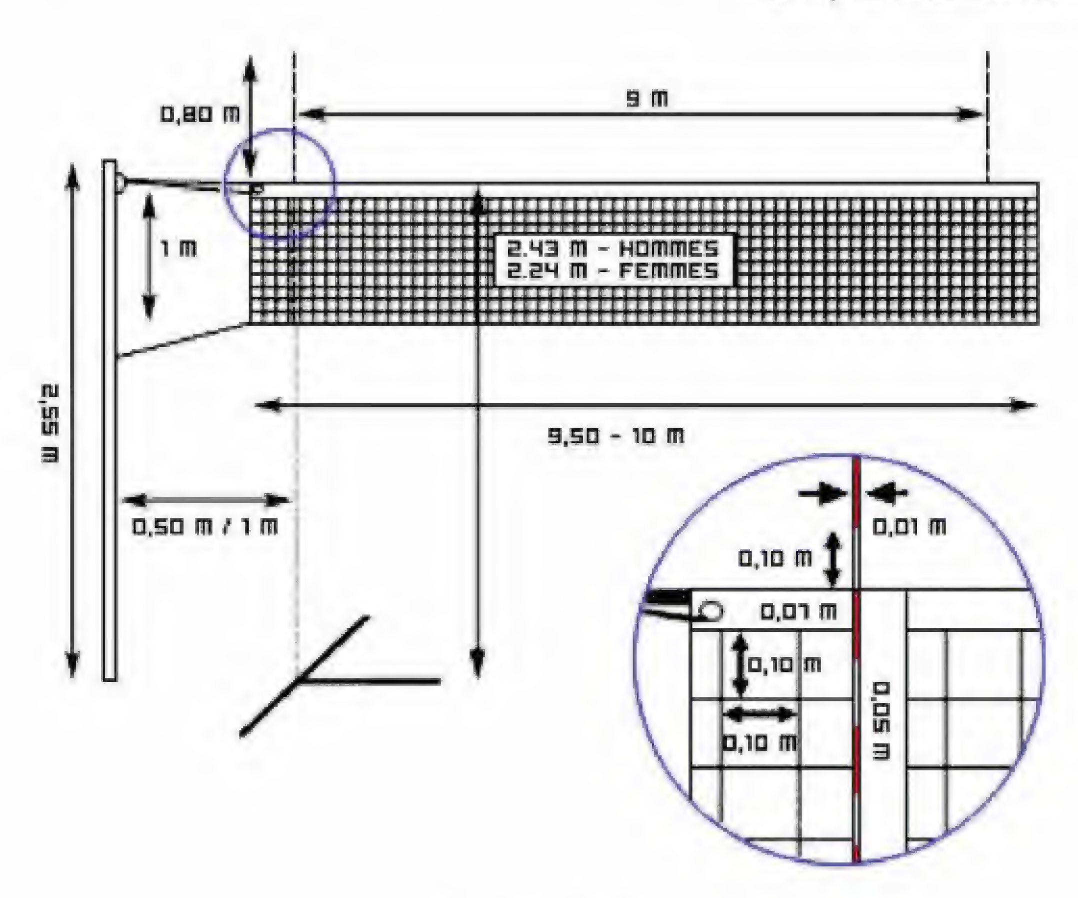
دەبەسترێت لەگەل تۆر لەسەر دوو هێلی تەنیشت یاریگا (١) یەك مەتر لەگەل تۆرە و (٨٠)سم لەسەر تۆرەکە دەبێت و لەسەر تۆر ئەو دارە رەنگاورەنگ دەبێت هەر پارچە رەنگی دژی رەنگی تر دەبێت و درێژی پارچە رەنگەکە (١٠)سم دەبێت وأباشە رەنگی سوور و سپی بێت. تۆپ لە ناو ئەو دوو دارە هاتووچۆ دەکات.

٣- تۆر (الشبکة)

پانی تۆر یەك مەتر دەبێت و درێژی ٩,٥دەبێت لەگەل ٢٥سم لە هەر لایەك زیاد دەکات لە سەر هێلەکانی تەنیشت چونکە پانی یاریگا (٩)م ئەو زیادەیە بە شریتی (قماش) سپی بە پانی ٥سم دیاری دەکرێت.

٤-ستونەکان (العمودان – القائمان)

دادەنرێت و تۆری لێ دەبەسترێت بە دووری ٥٠–١٠٠سم لە دوو هێڵی تەنیشت لە یاریگا وە بەرزی ستون لەسەر زەوی یاریگا ٢,٥٥م دەبێت.

وێنەی تۆر و ستونەکان

پانی تۆر (١)م و درێژی تۆر (٩,٥) م بەرزی ستون لەسەر زەوی یاریگا (٢,٥٥)م

مادە -٢- تۆپ:

دەبێ تۆپ خر بێت دروست کرا بێت لە پیستەی نەرم یان پیستەی پیشە سازی وە لە ناوی کیسەیەك هەیە دروست کراوە لە (مطاط)

وە دەبێت رەنگی زەرد و شینی تۆخ بێت (نیلی).

١– چێوەی تۆپ (محیط الکرة): (٦٥–٦٧)سم

٢– کێشی تۆپ (وزن الکرة): (٢٦٠–٢٨٠)گرامە

٣– پالە پەستۆی هەوای ناو تۆپ: (٠,٣٠–٠,٣٢٥)کگم/سم٢ یان (٢٩٤,٣–٣١٨,٨٢)ملیبار یان هکتو باسکال

٤– لە کاتی یاری کردندا دەبێت هەموو ئەو تۆپانەی کە بەکاردێت هەمان چێوە و کێش و پالە پەستۆی ناو تۆپ و جۆر و رەنگیان وەکو یەك بێت.

ماده -٤- بەشدار بووان : المشاركون

تیپەکان: الفریق

❖ پێکهاتەی تیپ: تکوین الفریق

تیپ لە (١٤) یاریزان پێك دێت لەگەڵ ڕاهێنەر و یاریدەدەری ڕاهێنەر و (ممرن) و دکتۆری ئامادەمیزاد

- دەبێت یاریزانێك ببێتە سەرۆکی تیپ بەلام یاریزانی بەرگری ئازاد (لیبرو) نەبێت.

دەبێت ئاماژەی پێ بکرێت لە فۆرمی یاری

- یاریزانان دەبێت فانیلە و شۆرت و گۆرەویی و پێلاوی وەرزشی یان لە بەر بێت لە کاتی یاری کردندا
- دەبێت ژمارەی فانیلەکانی یاریزانان لە (١-٢٠)بێت وە لە سنگ و پشت نوسرا بێت
- نابێت بە تراکسوت یاری بکەن. وە ئەگەر کەش و هەوا زۆر سارد بێ دەبێ هەمان ڕەنگ و ژمارەی لەسەر بێت.
- نابێت هیچ شتیکی لەبەر بێت کە یاریزان تووشی پیکان بکات.
- دەبێت یاریزان چاویلکەی لە چاو بکات لە سەر بەر پرسیاری خۆی.

ماده -٥- سەرکردەکانی تیپ: قادة الفرق

❖ سەرۆکی تیپ : رئیس الفریق

سەرۆکی تیپ و ڕاهێنەر بەر پرسیارن لە هەڵسوکەوت و ڕەوشتی گشت یاریزانان

- نابێت یاریزانی بەرگری ئازاد (لیبرو) ببێت بە سەرۆکی تیپ.
- پیش یاری سەرۆکی تیپ واژوو دەکات لە فۆرمی یاری وە نوێنەری تیپەکەی خۆی دەبێت لە تیر و پشك
- ئەگەر سەرۆکی تیپ لە کاتی یاری گۆرا چووە دەرەوەی یاریگا لە هەر گێمێك بێت ئەوا دەبێ ڕاهێنەر یاریزانیکی تر دەست نیشان بکات بە سەرۆکی گێم. لەسەر فانیلەکەی سەرۆکی تیپ شریتێک بە پێوانەی (٢- ٨) سم لەژێر ژمارەکە دادەنرێت لەسەر سنگی بۆ ئاماژەی کاپتن.

❖ ڕاهێنەر: المدرب

ڕاهێنەر دەتوانێ گشت ڕینمایەکانی خۆی و چاککردنەوەی هەڵەکانی یاریزانان چاك بکاتەوە بە قسە لە دەرەوەی یاریگا.

- ڕاهێنەر واژوو دەکات لەسەر فۆرمی یاری پێش ئەوەی یاری دەست پێ بکات وە دڵنیا دەبێت لە ژمارەی یاریزانان و ناویان.
- ڕاهێنەر بۆی هەیە داوای گۆڕانکاری و کاتی پچراو بکات. وە دەبێت پێش دەست پێ کردنی هەر گێمێك پسوولەی جێگا و ژمارەی ڕاوەستانی یاریزانان بدات بە ناو بژیوانی دووەم.

❖ یاریدەدەری ڕاهێنەر : مساعد المدرب

یاریدەدەر دادەنیشی لە تەنیشت ڕاهێنەر و هیچ مانی نیە.

ماده -٦- تۆماری خاڵ و بردنەوەی گێمیك ویاری: تسجيل نقطةوالفوز بالشوط والمباراة

❖ **خاڵ:** تیپ خاڵ تۆمار دەکات لە کاتی:

- تۆپ بە زەوی یاریگای تیپی بەرامبەر دەکەوێت
- یان تیپی بەرامبەر هەڵەیەك بكات
- یان تیپی بەرامبەر ئاگاداری (انزار) وەربگرێت بە کارتی سوور.
- تیپی بەرامبەر هەر هەڵەیەك بكات دژی یاساکانی یاری تۆپی بالە بێت ئەوەش ناوبژیوانان رەچاوی دەکەن.

❖ **بردنەوەی بە گێم : الفوز بالشوط**

- ئەو تیپەی (٢٥)خاڵ تۆمار دەکات ئەوا گێمیك دەباتەوە بە مەرجێك (٢) خاڵ جیاوازی هەبێت وە(٢٥-٢٣) (٢٦-٢٤) (٢٧-٢٥)بەلام لە گێمی پێنجەم لە (١٥)خاڵ تەواو دەبێت هەر بە هەمان شێوەی جیاوازی (٢)خاڵ.

❖ **بردنەوە لە یاری : الفوز بالمباراة**

- هەر تیپێك (٣)گێم بباتەوە ئەوە یارییەکە دەباتەوە.
- ئەگەر هاتوو بەرامبەر بوون (٢-٢)گێم. ئەوە گێمی یەکلاکردنوەی یاری دەکەن بەلام لە (١٥)خاڵ کۆتایی دێت بە جیاوازی (٢) دوو خاڵ.

ماده -٧- شێوەی یاری: نظام اللعب

❖ **تیر و پشك: القرعة**

ناوبژیوانی یەکەم تیر وپشك دەکات نێوان دوو سەرۆکی تیپ بۆ ئەوەی دیاری بكات شوینی تیپەکان و سێرڤ لیدان و پیشوازیکردن لەتۆپ.

- براوەی تیروپشك: هەلدەبژێری:

1. یان سێرڤ لیدان یان پیشوازی سێرڤ.
2. یان لایەکی یاریگا: لێرەدادۆراو هەلبژاردنی تر وەردەگرێت

لە گێمی(٥) گێمی یەکلاکەرەوە تیروپشک تازە دەبێتەوە دەبێ دووبارە تیروپشک بکرێتەوە.

❖ **گەرم بوونەوە: الاحماء**

پیش یاری ناوبژیوان ٦-١٠خولەك دەداتە هەر دوو تیپ گەرم بوونەوە بکەن لەسەر تۆر.

شەش یاریزان لەهەر تیپ لە ناو یاریگا دەبێت پێشی سێرڤ لیدان.

❖ **هەڵەی بنكە: خطأالمركز**

هەر تیپێك هەلەی بنکەی دەکات ئەگەر هاتوو یاریزان لە بنکەی خۆی نەبێت لە کاتی لێدانی سێرڤ.

❖ **سوورانەوە: دوران**

ئەگەر هاتوو تیپێك مافی سێرڤ لیدانی وەرگرت ئەوا یاریزانان یەك بنكە دەسوورینەوە لەگەل میلی کاتژمێر.

❖ هەڵەی سوورانەوە : خطأ دوران

تیپ هەڵەی سوورانەوە دەکات ئەگەر هاتوو سێرڤ لێدان بە گوێرەی زنجیرەی سوورانەوە نەبێت. لێرەدا سێرڤەکە دەدۆڕێت و شوێنی یاریزانان چاك دەکرێتەوە.

مادە -٨-گۆڕانکاری یاریزانان : تبدیل اللاعبین

- هەر تیپێك ماف (٦) شەش گۆڕانکاری یاسایی هەیە لە هەر گیمێك بێجگە لە یاریزانانی (لیبرو).
- بۆی هەیە یاریزانی بنەڕەتی (أساسی) بگۆڕێ بە یاریزانی یەدەك (الاحتیاطي البدیل)وەبگەڕێتەوە ناو یاریگا بەلام بۆ شوێنی خۆی لەگەڵ ئەو یاریزانەی چووبوە شوێنی و یەك جار لە هەر گێم.

❖ گۆڕانکاری ناچاری : التبدیل الاستثنائي

ئەگەر هاتوو یاریزانیك تووشی پێکان هات لە کاتی یاری و نەیتوانی بەردەوام بێ لە یاری کردن ئەوا بۆی هەیە بگۆڕێ بە گۆڕانکاری یاسایی (بێجگە لە یاریزانی لیبرو) ئەگەر ئەوە ئیمکان نەبوو لێرەدا گۆرانکاری ناچاری دەبێت لەگەل هەر یاریزانێك تەنها یاریزانی (لیبرو) نەبێت گۆڕاوی (لیبرو)ش.

❖ گۆڕانکاری بەهۆی دەرکردن و دوورخستنەوە : التبدیل بسبب الطرد او الستبعاد

دەبێ یاریزانی دەرکراو یان دوور خراو کار بگۆڕێت بەگۆرانکاری یاسایی (تبدیل قانوني) ئەگەر ئەوا ئیمکان نەبوو. بریار دەدرێ بە ناتەواوی تیپ (یعلن الفریق غیر مكتمل) چونکە بە هیچ شێوەیەك نابێت تیپ بە (٥)پێنج یاریزان یاری بکات یان کەمتر تەنها بە (٦)شەش یاریزان یاری دەکات.

مادە -٩- جولانەوەی یاری : حرکات اللعب

❖ تۆپ لە یاری : الكرة في اللعب

پاش فیکە لیدانی ناوبژیوان بۆ لیدانی سێرڤ لە کاتی کە تۆپ لە دەست یاریزان دەردەچی بۆ لیدانی سێرڤ لەو کاتی تۆپ لە یارییە.

❖ تۆپ لە دەرەوەی یاری : الكرة خارج اللعب

تۆپ لە دەرەوەی یاری دەبێت لەو کاتی هەلە روودەدات و ناوبژیوانی یەکەم یان دووەم فیکە لێدەدات. یان هەلەشی نەبێت لە کاتی فیکەی ناو بژیوان.

❖ تۆپ لە ناو یاریگا یە : الكرة داخل

لە کاتی تۆپ بە زەوی ناو یاریگا و هێلەکانی دەورو بەری بکەوێت.

- ❖ تۆپ لە دەرەوەیە : الكرة خارج

ئەگەر(اذا)

١. ئەگەر بە تەواوی بەزەوی دەرەوەی یاریگا بکەوێت.

٢. بەلەشێکی (جسم) دەرەوەی یاریگا یان (سقف) یان بە ئادەمیزادێك لە دەرەوەی یاریگایە.

٣. بە دوو داری هەوائی (العصاتین الهوائیتین)یان گوریسەکان یان ستونەکان یان تۆر لە دەرەوەی شریتەکانی تەنیشت.

٤. بە تەواوی لە ژێر تۆر بڕوا.

مادە -١٠- لێدانی تۆپ : ضربات الفریق

هەر تیپێك مافی ئەوەی هەیە (٣) سێ جار لە تۆپ بدات (بێجگە لە بلوك)

- ❖ لێدانی یەك لە دوای یەك : اللمسات المتتالیة

نابێت یاریزانێك دووجار لەسەر یەکتر لە تۆپ بدات (بێجگە لەکاتی بلوك)

- ❖ لێدانی یەك کات : اللمسات المتزامنة

دەبێت دوو یاریزان یان سێ لە هەمان کات لە تۆپ بدەن.

- ❖ لێدانی تۆپ بە یارمەتی : الضربة المساعدة

نابێت یاریزان لە ناو یاریگا یارمەتی وەربگرێ لە برادەرێکی خۆی یان هەر بەربەستێك یان لەشیك بۆ ئەوەی بگات بە تۆپەکە.

- ❖ خاسیەتی لێدان : خصائص الضربة

١. دەبێت تۆپ بە هەر شوێنێك بکەوێت لە لەش

٢. دەبێت تۆپ لێبدرێ نەوەك بگیرێت یان بهاوێژرێت.

٣. دەبێت تۆپ بەچەند پارچەی لەش بکەوێت بە مەرجێك لەهەمان کات بێت.

٤. لەکاتی بلۆك کردندا دەبێت یاریزان یان یاریزانان چەند جار دەست لە تۆپ بدات بە مەرجێك لە یەك جولانەوە بێت.

تۆپ لەلای تۆر : الكرة عند الشبكة

- ◆ دەبێ تۆپ لە سەر تۆر هاتوو چۆ بکات ئەگەر لە سێرڤ بێت یان لەکاتی یاری کردندا بێت.
- ◆ ئەگەر تۆپ لە کاتی سێرڤ یان لە کاتی یاریدا بەسەر رۆخی تۆر کەوت لە سەرەوە و ئاوا بوو ئەوا یاری بەر دەوامە.
- ◆ نابێت لەکاتی یاری دا یاریزان قاچی بە تەواوی لە زەوی یاریگای تیپی بەرامبەر بدات.
- ◆ لەکاتی یاری دا ئەگەر تۆپ بە تۆر کەوت و گەراوە لە سنووری (٣)لێدان بێت ئەوا دەبێت.

- ئەگەر تۆپ لە کاتی یاری دا بەتۆر کەوت و چاوەکانی تۆر دراو یان تۆرەکە کەوت ئەوا ئەم خالە هەژمار ناکرێت و خالەکە دوو بارە دەکرێتەوە.

مادە -١١-یاریزان لای تۆر: اللاعب عند الشبكة

- گەیشتن بۆ پشت تۆر: الوصول خلف الشبكة

- لەکاتی بلوك: ئەو یاریزانەی کە بلوك دەکات ماف ئەوەی هەیە دەست لە تۆپ بدات پشت تۆر بە مەرجێك تێکەل نەبێت لەگەڵ یاری تیپی بەرامبەر پێش و لەکاتی لیدانی هێرشی کوتایی یان دوا هێرش (قبل أو أثناء الضربة الهجومية للأخير) بۆ یاریزانی بەرامبەر.
- دەبێت یاریزان دەستی درێژ بکاتە پشت تۆر بەمەرجێك لیدانە کە کرابێت لە بواری یاری خۆی.
- نابێت یاریزان پێ یەکی یان هەردوو پێ ی بە زەوی یاریگای بەرامبەر بکەوێت لەکاتی یاریدا .
- دەبێت یاریزان بە قاچێك یان هەردوو قاچ بە زەوی تیپی بەرامبەر بکەوێت بە مەرجێك بەشێك لە قاچی ئاوا کرا یان دوو قاچ یان یەکسەر لە سەر هێلەکەبێت (إما ملامساً لخط المنتصف أو فوقه مباشرة).
- دەبێت یاریزان بچێتە ناو یاریگای تیپی بەرامبەر پاش ئەوەی تۆپ لە دەرەوەی یاری دەبێت.
- ئەوە هەلە نیە ئەگەر تۆپ بە تۆر کەوت و تۆرەکەش چووە دواوە بە یاریزانی تیپی بەرامبەر کەوت.

مادە -١٢- سیرڤ: الارسال

- سیرڤ ئەو جولانەوەیە کە تۆپ لە یاری دادەنێ بە هۆی یاریزانی دەستە راستی دواوە لە ناوچەی سیرڤ.
- یەکەم سیرڤ لەگیمی یەکەم هەروەها لە گێمی پێنجەم (الفاصل) بە پێی ئەو تیپەی کە تیرو پشك دیاری دەکات.
- لە گێمی دووەم ئەو تیپەی لە گێمی یەکەم سێرڤی لێنەدا سیرڤ لێدەدات و بە نوبەت (بالتناوب) لیدەدەن تاکو دەگاتە گیمی پێنجەم (سیرڤ دەبێ لە نێوان (٨) چرکە لێبدرێ).
- دەبێت یاریزانان یەك لە دوای یەك سیرڤ لێبدەن بە پێی ئەو پسوولەی ریکخستنی سورانەوەیە (ترتيب الارسال حسب ورقة ترتيب الدوران). و دەسورینەوە بە پێی میلی کاتژمێر.
- ئەگەر ئەو تیپەی کە سیرڤی لێدە و خالەکەی بردەوە سیرڤی دووەم هەمان یاریزان لیدەدات یان لەگەل ئەو یاریزانەی لەگەلی دەگۆرێت.
- ئەگەر تیپی بەرامبەر سیرڤەکەی بردەوە. ئەوا ماف دەبێت بۆ لێدانی سیرڤ وە دەسوورینەوە پیش لێدانی سیرڤ. وە ئەو یاریزانەی کە لە بنکەی راستەی پیشەوە دەچێتە بنکەی دواوەی راستە. سیرڤ لیدەدە.
- سیرڤ بە یەك دەست لیدەدرێ. نابی بەسەر یان بە قاچ یان بەدوو دەست لێ بدرێ. دەبێ تۆپیش لە دەست یاریزانی سیرڤ لێدەر دەربچێ ئینجا بە دەستی دووەم یان دەستی تر لیبدە.

❖ هەڵەکانی سیرڤ: اخطاء الارسال

لەکاتی سیرڤ لێدان

١. ئەگەر یەك لەدوای یەك لێنەدرێ (مخالفة ترتیب الارسال)

٢. ئەگەر بەشیوەیەکی راست و دروست لیّ نەدرێ. وەکو:

أ– قاچی لەسەر هێلی کۆتایی بێت.

ب–تۆپ لە دەستی دەرنەچیّ.

ت–(٨)چرکە زیاتر بخایێنێ.

پ–بە دوو دەست لیبدە.

ج–تۆپەکە فرێبدە (رمي الارسال لایجوز) یان تۆپەکە بهاوێژێ.

ح–بەسەر لیبدە.

خ–لە شوێنی سیرڤ لیدان سیرڤ لێنەدە.

❖ هەلەکان پاش سیرڤ لێدان:

سیرڤ بە هەلە دادەنرێ ئەگەر

أ– بە یاریزانی تیپی سیرڤ لێدەر بکەوێت.

ب– لە بواری سەر تۆری ئاوا بوون ئەگەر تۆپەکە نەروات.

ت– سیرڤەکە بچێتە دەرەوەی یاریگا.

پ– ئەگەر ئاوابوو لەسەر شاردنەوەی سیرڤ (اخفاء الارسال).

ج– لە هەوا تۆپ بە (سقف) بکەوێت یان بە هەر لە شێکی تر بکەوێت (جسم خارجی).

مادە -١٢- لیدانی هیرش کردن: الضربة الهجومیة

هەر جولانەوە یەك بۆ ئاراستە کردنی تۆپ بۆ یاریگای بەرامبەر لیدانی هیرش کردنە (تەنها سیرڤ و بلوك کردن نەبێت).

- دەبیّ بەردانەوەی (اسقاط الكرة) تۆپ لەکاتی لێدانی هیرش کردن بە مەرجێك ئەگەر لێدانەکە دیار بێت (الضربة واضحة) وە تۆپەکە نەگیرێت و فریّ نەدرێ(تمسك او ترمی).

❖ قەدەغەکانی لیدانی هیرش کردن: قیود الضربة الهجومیة

أ– یاریزانانی ریزی پێشەوە مافی ئەوەیان هەیە هەلسن بە لیدانی هێرش کردن یان تۆپەکە تەواوکەن بۆ ئاوا کردنی یاریگای بەرامبەر لەسەر هەر بەرزاییی یەك بە مەرجێك لیدانی هیرشەکە جێبەجیّ بکرێت لە ناو یاریگای خۆی.

ب– یاریزانانی ریزی دواوە مافیان هەیە لیدانی هێرش کردن بەکار بهێنن لەسەر هەر بەرزایی یەك بێت بە مەرجێك لە دوای ناوچەی پێشەوە و نابێت قاچی (هەردوو قاچی) یاریزانانی هێرشبەر لەسەر هێلی

هێرش كردن (خط الهجوم)بێت.بەلام دەبێت پاش لێدانی هێرش كردن لە ناوچەی پێشەوە بێتە خوارەوە.

ت- نابێ یاریزانی (لیبرو) لێدانی هێرش كردن بكات لە هیچ ناوچەیەك وەنابێ یاریزانی لیبرو ئەو تۆپەی بەرز دەكاتەوە بە پەنجەكان لە ناوچەی پێشەوە هێرش بكرێت.

مادە -١٤- بلۆك: (الصد)

❖ **بلۆك كردن:**

بلۆك ئەو جولانەوەیە یاریزانانی نزیكن لە تۆر بۆ گەراندنەوەی ئەو تۆپەی كەلە لایەن یاریزانانی بەرامبەر دێت. ئەویش ئەوەیەكە یاریزانانی بەرگری بەرز بن بۆ بەرزترین شوێن بۆ ئەوەی لەسەر ئاستی قەراغی سەرەوەی تۆر بلۆك بكەن.

تەنها یاریزانانی هێلی پێشەوە مافی ئەوەیان هەیە بلۆك بكەن.

❖ **هەول دان بۆ بلوك: (محاولة الصد)**

ئەویش هەول دانە بۆ بلۆك كردن بێ ئەوەی یاریزان دەست لە تۆپ بدە.

❖ **بلۆك كردنی تەواو: (الصد المكتمل)**

بلوك كردن تەواو دەبێ ئەگەر یاریزان دەستی بە تۆپ بكەوێت

❖ **بلۆك كردن بە كۆمەل: (الصد الجماعي)**

جێبەجێ دەكرێت دوو یاریزان یان سێ نزیك بن لە یەكتر هەلستن پێكەوە بلۆك بكەن وە تەواو دەبێت ئەگەر بە دەستی هەر یەك لەم یاریزانانە بەتۆپ بكەوێت.

❖ **بلۆك كردنی سێرڤی: (صد الارسال)**

نابێت سێرڤی تیپی بەرامبەر بلوك بكرێت.

❖ **دەست بە تۆپ كەوتنی بلوك: (لمسة الصد)**

یاریزان مافی ئەوەی هەیە ئەگەر هاتوو چەند جار تۆپ بە دەستی بكەوێت یەك لە دوای یەك بە مەرجێك ئەو دەست پێكەوتنانە روو بدات لە كاتی یەك جولانەوە بێت.

❖ **بلوك كردن و لێدانی تیپ: (الصد و ضربات الفريق)**

دەست لیدان بە تۆپ لە كاتی بلوك كردن دا هەژمار ناكرێت بە لیدانی تیپ. لە بەر ئەوە هەر تیپێك مافی ئەوەی هەیە پاش دەست لێدان لە تۆپ لەكاتی بلوك كردن و (٣)سێ جار لە تۆپ بدات بۆ ئەوەی تۆپ بگەرێنێتەوە بۆ یاریگا بەرامبەر .

- وە دەبێت ئەو یاریزانەی كە هەلدەستێ بلوك دەكات لێدانی یەكەم (الضربة الاولى) بەكار بهێنێت.

❖ بلوك كردن لەناو يارپگای بەرامبەر : (الصد داخل مجال المنافس)

يارپزان ماف ئەوەی هەيە لە كاتی بلوك كردندا دەستەكانی درێژ بكاتە پشت تۆر بۆ ناو يارپگای بەرامبەر بەمەرجێك تێكەل جولانەوەی تيپی بەرامبەر نەبێت. وە ئەوە نابێت دەست لە تۆپ بدە لە پشت تۆر الا پاش ئەوەی تيپی بەرامبەر ليدانی هێرشی خۆی جێبەجێ بكات.

- نابێت يارپزانی هێلی دواوە و يارپزانی (ليبرو) بلوك بكەن . يان بەشداری بكەن بە بلۆك كردنی بە كۆمەل و تەواو (المشاركة في الصد الجماعي المكتمل).

مادە -١٥- راوەستانەكان و دواخستنەكان : (التوقفات و التأخيرات)

- ژمارەی راوەستانی نۆرمال (عدد التوقعات العادية)هەر تيپێك ماف (٢) دووكاتی پچراوی هەيە لەگەل (٦)شەش گۆرانكاری لە هەر گێم.
- داواكاری راوەستانی نۆرمال (طلب التوقعات العادية) دەبێ بە ريگای راهينەر داواكاری راوەستانی بكریٰ داواكاری دەكرێت بە دەربرينی ئاماژەی دەست (اظهار اشارات اليد الدالة) لەكاتی تۆپ لە دەرەوەی ياری دەبێت وەپيش ليدانی فيكەی ناوبژيوان بۆ سيرڤ ليدان.
- دەبێت راهێنەر يارپزانی بنێرێت بۆ ناوچەی گۆرانكاری بۆ ئەوەی گۆرانكاری ئەنجام بدرێت ئەوەش دەبێ تۆمار بكرێت لە گۆرانكاری ياسايی لەو گێمە.

❖ راوەستانی يەك لە دوای يەك : (التوقفات المتتالية)

هەر تيپێك ماف ئەوەی هەيە كە دوو كاتی پچراو وەيەك گۆرانكاری داوابكات لە هەمان راوەستان پيش ئەوەی ياری دەست پێ بكات.

- نابێت تيپ داواكاری بۆ گۆرانكاری يەك لە دوای يەك بكات لە هەمان راوەستانی پچراو

بەلام تيپ ماف ئەوەی هەيە دوو يارپزان يان زياتر بگۆرێ لە هەمان راوەستان پاش داواكاری بۆ گۆرانكاری.

❖ كاتەكانی پچراو :(الاوقات المستقطعة)

هەموو كاتەكانی پچراو (٣٠)سی چركە دەخايێنی.

❖ كاتەكانی پچراويی هونەری : (الاوقات المستقطعة الفنية)

بۆ ياريەكانی ئاستی زۆر بەرز وە ئەو ياری يانەی كە يەكيەتی تۆپی بالەی نێو دەولەتی سەرپەرشتی دەكات لە گيمی (١-٤) دوو كاتی پچراوی هونەری هەيە پەيرەودەكرێ ئۆتۆماتيكيان وەماوەكەی (٦٠)شەست چركەيە. لەكاتی تيپی پێشكەوتوو دەگاتە خالی (٨و١٦).بەلام لە گێمی پێنجەم كاتەكانی پچراوی هەونەری نيە و پەيراو ناكرێ چونكە لە خالی (١٥) گێم تەواو دەبێت. بەلام دووكاتی پچراو هەيە بۆ هەر تيپ داوای دەكات كەماوەكەی (٣٠)سی چركەيە.

- لەكاتی پچراو دەبێ يارپزانان برۆنە دەرەوەی يارپگا بۆ ناوچەی ئازاد لای كورسی يەكانی يەدەگەكان.

❖ گۆڕانکاری یاریزان : (تبدیل لاعب)

- دەبێ گۆڕانکاری بکرێت لە ناو ناوچەی گۆڕانکاری.
- گۆرانکاری یاریزان کاتی نیە هەر ئەوەندە دەخایێنی دەرچوونی یاریزان و چوونە ژووری یاریزان بۆ ناو یاریگا و تۆمارکردنی ئەو گۆرانکاری یە.
- دەبێ یاریزانی گۆرانکراو (یان یاریزانان) لە کاتی داوا کردنی گۆرانکاری ئامادەبن بۆ چونە ناو یاریگا لە ناوچەی گورانکاری.
- ئەگەر یاریزان ئامادە نەبێت لە ناوچەی گۆرانکاری لە کاتی دواکردنی گۆرانکاری. ئەو گۆرانکاریە قەدەغەدەکرێت وەتیپەکە سزا دەدرێ بە دواخستنی یاری (تأخیر اللعب).
- یاری ئاستی بەرز بوردی گۆرانکاری بەنمرە بەکار دێت بۆ ئاسان کردنی گۆرانکاری.

مادە -١٦- دواخستنەکانی یاری : (تأخیرات اللعب)

❖ هەر هەلوێستێکی هەلە بۆ دواخستنی دەست پێ کردنی یاری وەکو:

- دوا خستنی گۆرانکاری یاریزان.
- درێژە پێدانی راوەستانی تر پاش ئەوەی کە داوای لێ دەکرێت دەست بە یاری بکات
- داوا کردنی گۆرانکاری نایاسایی (غیر قانونی)
- دوو بارە کردنی داواکاری هەلە
- دواخستنی یاری لە رێگای ئەندامێکی تیپ.

❖ جەزاکانی دوا خستنەکان : (جزاءات التاخیرات)

- دەبێت یاری دواخستن جەزای (سەرنج راکێشانی دواخستن بدرێتێ).
- بۆ جاری دووەم یاری دواخستن جەزای ئاگادارکردن دواخستن (بەکارتی زەرد)بدرێتە تیپ (ئەوە سزایەش وەدەکا سیرڤ بدۆری) و خالێك بۆ تیپی بەرامبەر بنوسرێت.
- ئەو (جەزا)یانە کاری گەری دەمێنێت هەتاکو یاری تەواو دەبێت.
- گشت سزاکانی پێش دەست پێ کردنی یاری یان نێوان گیمەکان لە گیمی پاشتر تۆمار دەکرێت.

مادە -١٧- راوەستانەکانی یاری بێجگە :(توقفات اللعب الاستثنائیة)

❖ پیکان : الاصابة

ئەگەر رووداوێکی ترسناك رووی دا لەکاتی یاری تۆپەکەش لەیاری بوو. دەبێ ناوبژیوان یەکسەر یاری راگری وە رێ بدا یان بهێلێ دکتۆر بێتە ناو یاریگا بۆ چارەسەر کردنی یاریزانەکە. لە پاشان خالەکە دووبارە دەکرێتەوە.

- ئەگەر گورانکاری یاریزانانی پیکان هاتوو بەشێوەی {یاسایی (قانوني) یان بێجگە (استثنائي)}نەکرا یاریزان (٣) سێ خولوکی دەدرێتێ ئەو کاتە بۆ چارەسەرکردنە بەلام نابێت لە جارێك زیاتر بدرێتە هەمان یاریزان.

ئەگەر چارە سەر نەکرا و چاك نەبووەوە ئاگاداری دەکرێت بەتەواو نەبوونی تیپ. (يعلن عدم اكتمال الفريق)

❖ چوونە ژووری دەرەکی: (التدخل الخارجي)

ئەگەر هاتوو هەر چوونە ژوورەوەی دەرەکی لەکاتی یاری کردندا روویدات. یاری رادەوەستێت و خالەکە دووبارە دەکرێت.

❖ راوەستانی درێژ خایەن: (التوقفات المطولة)

ئەگەر هاتوو روداوێکی فریاکەوتن (ظروف طارئة) لەکاتی یاری روویدات و وابکات یاری راوەستێت ئەوە ناوبژیوانی یەکەم و لیژنەی چاودێری و سەرپەرشتی یاری وا دەکەن هەر شتێك بگەرێتەوە ئاستی سروشتی خۆی.

- ئەگەر هاتوو راوەستانێك یان چەند راوەستان روو بدات بەکۆی هەمووی (٤)چوار کاتژمێر نەخایێنی:-

أ- ئەگەر لە هەمان یاریگا دەست پێ بکات. گێمەکە بەردەوام دەبێت بە شێوەیەکی ئاسایی بە هەمان ئەنجام و یاریزانان وە ناوچەکانیان. وە ئەنجامی گیمەکانی کە پێشتر یاری کراون وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

ب- ئەگەر یاری گواستراوە یاریگایەکی تر و دەستی پێ کرد ئەوە ئەو گێمەکە تیدا راوەستان بوو هەلدەوەشیتەوە دووبارە گێمەکە دەست پێ دەکات بە هەمان ئەندامانی تیپەکەو وەهەمان راوەستان و ناوچەی یاریزانان (وقوف اللاعبين في ترتيب الدوران الاساسي) بنەرەتی وە ئەنجامی گێمەکانی تر کە یاری کراون وەکو خۆی دەمێنیتەوە.

ت- ئەگەر راوەستانیك روویدات یان چەند راوەستانیك بۆ ماوەی زیاتر لە (٤) چوار کاتژمێر. دەبێ ئەو یارییە دووبارە بکرێت. (تعاد المبارة بالكامل).

مادە -١٨- ماوەی حەسانەوە و گۆرینی یاریگاکان: فترات الراحة و تغير الملاعب

- ماوەی حەسانەوە نێوان گشت گێمەکان (٣) سێ خولەکە.لەو ماوەیە دەبێ یاریگاکان بگۆرێت وە زنجیرەی سوورانەوەی (ترتيب الدوران) تۆمار بکرێت بۆ هەردوو تیپ لە فۆرمی یاری.

❖ گۆرینی یاریگاکان: تغيير الملاعب

تیپەکان یاریگاکانیان دەگۆرن پاش تەواو بوونی هەر گێمێك تەنها گێمی پێنجەم نەبێت. پاش تەواو بوونی گێمی چوارەم ئەگەر ئەنجامەکە دوو گێم بوو بۆ هەر دوو تیپ. دەبێ ناوبژیوانی یەکەم تیروپشك بکات بۆ دیاری کردنی یاریگای هەر دوو تیپ و سیرڤ لیدەر و پێشوازی لە تۆپ کردن.

- له گێمی پێنجەم لەو کاتی هەر تیپێك دەگاتە خاڵی (٨)هەشتەم دەبێ هەر دوو تیپ بێ دواکەوتن یاریگاکانیان بگۆرن بەلام ناوچەکانی یاریزانان وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

مادە -١٩- یاریزانی بەرگری ئازاد (لیبرۆ) : اللاعب المدافع الحر

- هەر تیپێك ماف ئەوەی هەیە یاریزانێك (٢)تۆمار بکات وەکو یاریزانی بەرگری ئازاد (لیبرۆ) لە لیستی (١٢) دوانزە یاریزان.
- دەبێ یاریزانی بەرگری ئازاد تۆمار بکرێت لە فۆرمی یاری پێش دەست پێ کردنی یاری لە شوینی تایبەتی دیاری کراو بۆی. وەدەبێ ژمارەی یاریزانی (لیبرۆ) بنوسرێت لە کاغەزی زنجیرەی سوورانەوەی هەر پێنج گێم. بە پێچەوانەوە راهینەر ناتوانی یاری پێ بکات.
- نابیت یاریزانی بەرگری ئازاد سەرۆکی تیپ بێت هەروەها نابێت ببێتە سەرۆکی گێم ئەگەر سەرۆکی تیپ بچێتە دەرێ و بگۆری لەگەل یاریزانیکی تر.
- دەبێ یاریزانی بەرگری ئازاد جل و بەرگی بە تایبەتی فانیلەی جیاواز بێت لەگەل یاریزانانی تر بەلام دەبێ ژمارەی لەسەر فانیلەی هەبێ وەکو یاریزانەکانی تر.

❖ جولانەوەی یاریزانی لیبرۆ :الحرکات المسموحة للیبرو

جولانەوەی یاری : حرکات اللعب

- یاریزانی لیبرۆ بۆی هەیە بگۆریت لەگەل هەر یاریزانیکی ریزی دواوە.
- دەبێ وەکو یاریزانانی ریزی دواوە یاری بکات و نابێ جولانەوەی هێرشبەری بکات یان (کبس) لیبدات لە هەر ناوچەیەك بیت پیشەوە یان دواوە یان ناوچەی ئازاد.
- نابێت سیرڤ لیبدات یان بلوك بکات یان هەولدانی بلۆك بکات.
- یاریزان ماف نیە تۆپ (کبس) بکات ئەگەر لە ئاستی سەرەوەی تۆرەکە یاریزانی لیبرو بە پەنجەکانی تۆپ بەرز بکاتەوە لەناوچەی پیشەوە بۆ هیرش بردن (کبس) کردن.

بەلام ماف ئەوەی هەیە بەپەنجەکانی تۆپ بەرز کاتەوە بۆ هیرش بردن لەناوچەی دواوە.

❖ گۆرانکاری یاریزانی بەرگری ئازاد هەژمار ناکرێ بە گۆرانکاری یاسایی یان نورمەل.

گۆرانکاری یەکەی سنووری نیە بەلام بێتە دەرەوەی یاری دەبێ خاڵێك لە سەر یاری بروا خاڵەکە بۆ هەرتیپێك بێت ئینجا دەتوانی بێتەوە ناو یاریگا.

❖ گۆرانکاری جێبەجێ دەکرێت لەوکاتی کە تۆپەکە لە دەرەوەی یاری دەبێت.

❖ لە سەرەتای هەر گیمێك ناتوانی (لیبرۆ) بچێتە ناو یاریگا هەتاکو ناوبژیوانی دووەم ووردبینی دەکا لەسەر پسوولەی زنجیرەی راوەستانی بنەرەتی.

❖ گۆرانکاری (لیبرۆ) رەت ناکرێتەوە پاش فیکەی ناوبژیوان بۆ سیرڤ لیدان بەلام پیش لیدانی سیرڤ. بەلام سزنج راکیشان زارەکی وەردەگیرێت لەلایەن ناوبژیوان پاش کۆتایی هاتنی خاڵەکە لەپاشان ئەگەر دووبارە کراوە سزای (دواخستن) وەردەگری.

❖ یاریزانی (لیبرۆ) گۆرانکاری دەکا لە هێڵی تەنیشت بەرامبەر شوێنی دانیشتنەکانی یاریزانانی یەدەك نێوان هێڵی هێرشبردن و هێڵی کۆتایی.

❖ **دووبارە دەست نیشان کردنی یاریزانی بەرگری ئازاد : اعادة تعيين لاعب المدفع الحر**

لە کاتی پیکانی یاریزانی بەرگری ئازاد (لیبرۆ) بە رەزامەندی ناوبژیوانی یەکەم. ڕاهێنەر دەتوانی یاریزانێکی تر دەست نیشان بکات بۆ (لیبرۆ) لەو یاریزانانەی کە ناو یاریگا نین (لە یەدەگەکان) بەلام نابێت ئەو یاریزانەی کە توشی پێکان هات دووبارە بگەرێتەوە ناو یاریگا ببێتە لیبرۆ.

❖ دەبێ ئەو یاریزانەی نوێ دەست نیشانکرا بە لیبرۆ بمێنێت بە لیبرۆ تاکو کۆتایی هاتنی یارییەکە.

مادە -٢٠- هەلسوکەوتی بەشدار بووان : (سلوك المشاركين)

هەلسوکەوتی وەرزشی : (سلوك الرياضي)

- دەبێ هەموو بەشداربوان یاسای فەرمی تۆپی بالە بزانن وە پەیرەوی بکەن.
- دەبێ هەموو بەشداربوان رەزامەندی دەربرن بۆ بڕیارەکانی ناو بژیوانان. ئەگەر هاتوو گومان هەبێ سەرۆکی تیپ داوا بکات و ناوبژیوان دەبێ روون بکاتەوە
- دەبێ هەموو بەشداربوان دوورکەون لە جولانەوەو هەلویستی ناشیرین کە کاری گەری هەبیت لەسەر بڕیارەکانی ناوبژیوانان یان شاردنەوەی هەلەکانی تیپەکەی خۆیان دەیکەن.

مادە -٢١- رەوشتی خراپ و سزاکانی : (سوء السلوك و جزاءاته)

❖ **رەوشتی ناشیرینی ئاسان : سوء السلوك البسيط**

رەوشتی ناشیرینی ئاسان واناکات ئەندامانی تیپ توشی سزای توند ببێ بەلام ناوبژیوانی یەکەم سەرنج راکیشانی دەدات (توجيه لفت نظر شفهي) یان ئاماژەی پیدەدات لە رێگای سەرۆکی تیپ.

❖ **خشتەی سزاکان : (جدول الجزاء)**

بەپێی رەچاوی ناوبژیوانی یەکەم وە بەپێی ئاستی ترسناکی هەڵوێست سزاکان سێ جۆرن:-

- **ئاگادارکردنەوە: الانذار {کارتی زەرد}**

بۆ هەلسوکەوتی نا پەروەردەیی یەکەم لە یاری لەلایەن هەر ئەندامی تیپ سزاکەش تۆپ دەدۆڕێنی وە خاڵێك دەنوسرێت بۆ تیپی بەرامبەر .

- **دەرکردن : الطرد {کارتی سوور}**

نابێت ئەندامی تیپ کە دەردەکرێ یاری بکات تاکو کۆتایی هاتنی گێمەکە. وەدەبێ دانیشێ لە ناوچەی سزا بەبێ هیچ ئەنجامی تر.ئەگەر رەفتاری دوژمنایەتی یان ووشەی ناشیرین یان جولانەوەی خەراپ بەکاربهێنێ .

◆ دوور خستنەوە : (الاستبعاد)   {كارتی سوور و زەرد پێكەوە}

دەبێ ئەو ئەندامەی دوور دەخرێتەوە بچێتە دەرەوەی یاریگا تاكو یاریەكە تەواو دەبێت بەبێ هیچ ئەنجامێكی تر.

❖ ئەگەر لە هەر ئەندامێكی تیپ رەوشتی خراپ روویدا سزای وەرگرت پێش ئەوە یاری دەست پێ بكات یان لە نێوان گێمەكان ئەوە لە گێمی داهاتوو سزایەكە پەیرەو دەكرێت.

مادە -٢٢- دەستەی ناوبژیوانان : (هیئة التحكيم)

دەستەی ناوبژیوانان لە یاری پێك دێت بەفەرمی یەكان لە مانەی داهاتوو:-

- ناوبژیوانی یەكەم
- ناوبژیوانی دووەم
- نوسەر {لە یاری نێو دەولەتی دەبێ یاریدەدەری هەبێ}
- چوار (دوو) چاودێرانی هێل

❖ تەنها ناوبژیوانی یەكەم و دووەم ماف ئەوەیان هەیە كە فیكە (الصافرة) لێبدەن لە كاتی یاری.

❖ ئەگەر ناوبژیوانی یەكەم فیكەی لێدا لەسەر هەلەیەك دەبێ ئاماژە بدە بەو شتانەی خوارەوە:-

- ئەو تیپەی كە سیرڤ لێدەدا.
- جۆری هەڵە
- ئەو یاریزانەی كە هەڵەی كردووە (ئەگەر پێویست بێ)

پاشان ناوبژیوانی دووەم ئاماژەكانی ناوبژیوانی یەكەم دووبارە دەكاتەوە.

❖ ئەگەر ناوبژیوانی دووەم فیكەی لێدا لەسەر هەلەیەك دەبێ ئاماژە بكا بۆ:-

- جۆری هەڵە
- ئەو یاریزانەی كە هەڵەی كردووە (ئەگەر پێویست بوو)
- دووبارە كردنەوەی ئاماژەی ناوبژیوانی یەكەم بۆ ئەو تیپەی كە سیرڤ لێدەدا.

مادە -٢٣- ناوبژیوانی یەكەم : (الحكم الاول)

بەرپرسیەكان :(المسؤوليات)

❖ ناوبژیوانی یەكەم هەلدەستی پیش یاری:-

- پشكنینی چونیەتی ناوچەی یاری و تۆر و تۆپەكان
- جێبەجێ كردنی تیروپشك نێوان دوو سەرۆكی تیپ
- تەنها ناوبژیوانی یەكەم ماف هەیە لە كاتی یاری:-

سزادانی سەرەنج راكیشان بۆ هەر دوو تیپ بدات وە سزادانی هەلویستی ناشیرن و خراپ و دواخستنی یاری.

❖ هەروەها بریار دەدا دەربارەی:-

أ- هەڵەکانی سێرڤ لێدان و ناوچەکانی تیپی سێرڤ لێدەر (مراكز الفريق المرسل) وە لەگەڵ شاردنەوەی سێرڤ

ب- هەڵەکان لە یاری تۆپ.

ت- هەڵەکان لە سەر تۆر وەپارچەی سەرەوەی تۆر.

پ- لێدانی هێرشبردن بۆ یاریزانی (لیبرۆ) و لیدانی هێرشبردنی هەڵە بۆ یاریزانانی ریزی دواوە.

ج- ئاوە بوونی تۆپ لە ژێر تۆر.

ح- لیدانی (کبس) لە یاریزانێك ئەگەر تۆپەکە بە پەنجە بەرزکرابێت لە ناوچەی پیشەوە لەلایەن یاریزانی (لیبرۆ).

❖ پاش تەواو بوونی یاری. وورد بینی فورمی یاری دەکات وە واژوو دەکات.

مادە -٢٤- ناوبژیوانی دووەم : (الحكم الثاني)

❖ شوێنی : (الموقع)

ناوبژیوانی دووەم هەڵدەستێ بەجێبەجێ کردنی ئەرکەکانی بەراوەستان لە دەرەوەی یاریگا نزیك ستون (العمود) لەلای بەرامبەر ناوبژیوانی یەکەم.

❖ حوکم رەوانی : (السلطة)

- ماف هەیە ئاماژە بکات (الاشارة) بەبێ ئەوەی فیکە لیبدات بۆ هەڵەکان لە دەرەوەی حوکم رەوانی ئەو. بەلام ماف نیە سوور بێت لەسەری بەرامبەر ناوبژیوانی یەکەم.
- چاودیری ئیش کردنی نووسەر یان نووسەران دەکات.
- سەرپەرشتی ئەندامانی هەردوو تیپ دەکات کە لەسەر (مسطبة) دادەنیشن و ئاگاداری (يبلغ) ناوبژیوانی یەکەم دەکات لە کەم و کوری هەلسوکەوتیان.
- چاودێری یاریزانان دەکات لە ناوچەی گەرم بوونەوە.
- رەزامەندی دەردەبری بۆ راوەستانەکانی یاری (التوقفات) وەچاودیری ماوەکەی دەکات. وە رەت دەکاتەوە (يرفض) داواکاریەکانی هەڵە. هەروەها چاودێری ناوچەی سزا دەکات.

❖ چاودیری ژمارەی کاتەکانی پچراو (الاقات المستقطعة) وەگۆرانکاریەکانی (التبديلات) هەر دوو تیپ و ئاگاداری ناوبژیوانی یەکەم و راهینەرەکان دەکات پاش کاتی بچراوی دووەم و گۆرانکاری پێنجەم و شەشەم.

❖ رێ پێدەدات (يسمح) لەکاتی پیکانی (إصابه) یاریزان بە گۆرانکاری یاسایی یان بێجگە (استثنائي) یان (٣) سێ خولەك بدات بۆ چارەسەرکردن ئەگەر تیپ یاریزانی یەدەگی نەبوو.

لێپرسراویەتییەکانی دووەم: (المسؤوليات)

- دڵنیا دەبێت لە پیش دەست پێکردنی هەر گێمێك لە شوێن و ناوچەی یاریزانەکانی ناو یاریگا بەپێ ی پسوولەی زنجیرەی سوورانەوە (ورقة ترتيب الدوران).
- بڕیار دەدا لە کاتی یاری و فیکە لێ دەدا.

- ئاوا بوونی قاچ یان قاچەکانی یاریزانان لە کاتی یاری بۆ یاریگای تیپی بەرامبەر لە ژێر تۆر.
- هەڵەکانی ناوچە بۆ تیپی پێشوازی لە تۆپ (أخطاء المركز للفريق المستقبل)
- هەڵەکانی بەتۆر کەوتن بە شریتی سپی سەرەوە یان ڕاکیشانی تۆر بە ئەنقەست یان داری ئاسمانی (العصا الهوائية) لای خۆی.
- هەر بلۆك کردنی تەواو (صد المكتمل) بە ڕێگای یاریزانی ناوچەی دواوە یان هەولدان بۆ بلوك کردن لەلایەن یاریزانی بەرگری ئازاد (ليبرو).
- پێ کەوتنی تۆپ لە لەشیکی دەرەکی یان زەوی لە کاتی ناوبژیوانی یەکەم لە شێوەیەکە ناتوانی پێ کەوتنەکە بە تەواوی ببینی.
- پاش یاری وواژۆ لە سەر فورمی یاری دەکات.

مادە -٢٥- نووسەر : (المسجل)

❖ شوێن: (الموقع)

ئیش و کاری خۆی دەکات بە دانیشتن لە دوای مێزی نووسەر لە لای ناوبژیوانی دووەم بەرامبەر ناوبژیوانی یەکەم.

❖ لێپرسراویەتییەکانی: (المسؤوليات)

- پیش یاری هەلدەستی بە نووسینی بەیانات و زانیاری و ناوی یاریزانان و ژمارەیان و ڕاهینەران ...هتد هەروەها وواژۆی ڕاهێنەران و سەرۆکی تیپەکان وەردەگری.
- نووسینی زنجیرەی بنەرەتی یاریزانان هەر تیپ بە پێ ی پسوولەی زنجیرەی سووڕانەوەکە لە ڕاهێنەر وەردەگری.
- نووسینی ژمارە و ناوی یاریزانی بەرگری ئازاد (ليبرو).

❖ لەکاتی یاری نووسەر هەلدەستی بە :

- نووسینی خالەکانی کە وەردەگیرێت وە دلنیا دەبێت لە بۆردی ئەنجامەکان کە بە تەواوی نوسراوە.
- چاودێری کردنی زنجیرەی سیرڤ لێدان بۆ هەر دوو تیپ ئاماژە دەکات بۆ ناو بژیوانان راستەو خۆ لە هەر هەلەیەك روو دەدات پاش لێدانی سیرڤ.
- نووسینی کاتەکانی پچڕاو (الاوقات المستقطعة) وە گۆڕانکاری یاریزانان وە چاودێری ژمارەکانی دەکات و ئاگاداری ناوبژیوانی دووەم دەکات.
- بە ناو بژیوانان رادەگەینی لە سەر هەر داواکارێك نایاسایی بێت.